

AvoHILMO

Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitus 2015

Määrittelyt ja ohjeistus

Kaisa Mölläri

Sanna-Mari Saukkonen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30 (Mannerheimintie 166)
00271 Helsinki
Puhelin: 029 524 60000
www.thl.fi

OHJAUS 11/2014

Kaisa Mölläri ja Sanna-Mari Saukkonen

AvoHILMO

Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitus 2015 Määrittelyt ja ohjeistus

**TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS**

© Kirjoittaja ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

ISBN 978-952-302-272-0 (painettu)

ISBN 978-952-302- 273-7 (verkko)

ISSN 2341-8095 (painettu)

ISSN 2323-4172 (verkko)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-273-7>

Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy
Tampere 2014

Lukijalle

Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitus (AvoHILMO) on osa laajempaa sosi-aali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmäkokonaisuutta (HILMO). Tässä oppaassa kuvataan AvoHILMON tietosisältö ja luokitukset sekä annetaan ohjeita tietojen kirjaamiseen. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) verkkosivuilla (www.thl.fi/avohilmo) on saatavissa tekniset ohjeet tietueen muodostamisesta ja tietojen lähettämisestä. Vuonna 2014 AvoHILMO-tietoja on saatu sähköisen tiedonsiirron välityksellä ns. ajantasaisina tietoina perusterveydenhuollon osalta yli 90 prosenttia eri terveyskeskuksista ja suun terveydenhuollon osalta yli 60 prosenttia. Tavoitteena on, että ajantasainen tiedonsiirto olisi vuonna 2015 kattavaa.

AvoHILMO-tietojen saaminen lähes kaikista terveyskeskuksista on mahdollistanut sen, että vuoden 2011 tiedoista alkaen virallinen perusterveydenhuollon tilastojen tiedonkeruu on siirretty toteutettavaksi AvoHILMO-tiedonkeruun kautta. Vuoden 2014 keväällä oli mahdollista tehdä merkittävä uudistus, kun THL:n ja Valviran yhteinen perusterveydenhuollon hoitoonpääsytietojen tiedonkeruu siirtyi AvoHILMON kautta tehtäväksi. Lisäksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tartuntatautiviranomaistoiminnassa tarvittava influenssaepidemioiden ja rokotekattavuuden seuranta on alettu toteuttaa AvoHILMO-tiedoin. Ajantasainen tiedonkeruu parantaa merkittävästi tilannekuvan seuranta. Kaikki toimijat voivat hyödyntää AvoHilmo-tiedonkeruun kautta syntyvää nopeassa tahdissa päivitettävää raportointia THL:n verkkosivuilta. Kehitystyö jatkuu. Vuoden 2015 tietosisältöuudistusten jälkeen tullaan saamaan entistä parempaa tietoa asetuksin säädetystä neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta. Tilastoviranomaisen oman raportoinnin lisäksi tietoa lisääntyvästi siirtyy mm. Sähköisen hyvinvointikertomuksen, Hyvinvointikompassin, Palveluvaaka.fi:n, Terveiden edistämisen tietokannan (TedBM) ja Sotkanet:in kaltaisiin päätöksentekijöiden työvälineisiin. Tietoja avataan myös avoimien rajapintojen kautta, jolloin eri toimijat voivat itse kehittää itselleen sopivia päätöksenteon työkaluja esimerkiksi paikallisesti.

THL verkkosivuilta AvoHILMO-tietoja löytyy sekä ajantasaisina, päivittäisinä raportteina että kuukausittain päivittyvinä raportteina, joissa tietosisältöjä on tarkistettu. Kuukausittaiset raportit sisältävät mm. hoitoonpääsyn toteutumisen seurantatiedot. Raportoitavan tietosisällön kehittämisessä ovat avainasemassa asiantuntijaryhmien kautta mukana olevat tiedon antajien ja käyttäjien edustajat sekä THL:n muutoin saama palaute. Raportointia kehitetään jatkuvasti, jotta se entistä paremmin huomioisi tiedonkäyttäjien tarpeita. Tämän sivun alalaidassa on kooste linkeistä¹, joiden kautta löytyy THL:n raportoimaa AvoHILMO-tietoa.

THL kiittää kaikkia asiantuntijoita, jotka ovat olleet asiantuntijatyöryhmissä ja terveydenhuollon käytännön työssä tukemassa uudistuksen onnistumista. Kaikki palaute sekä tiedonkeruujärjestelmän toiminnasta että tuotettavien raporttien laadusta ja käyttökelpoisuudesta on tervetullutta. AvoHILMON asiantuntijoiden yhteystiedot on koottu verkkosivuille (www.thl.fi/avohilmo).

Helsingissä kesäkuussa 2014

Päivi Hämäläinen

Osastojohtaja

THL/Tieto-osasto

¹ AvoHilmo tiivistee, kuutiot ja pikaraportti

<http://www.thl.fi/fi/tilastot/tiedonkeruut/perusterveydenhuollon-avohoidon-hoitoilmoitus-avohilmo/raportit>

Hoitoonpääsyseuranta

<http://www.thl.fi/fi/tilastot/tiedonkeruut/hoitoonpaasy-perusterveydenhuollossa>

Perusterveydenhuollon tilastoraportti

<http://www.thl.fi/fi/tilastot/tilastot-aiheittain/perusterveydenhuollon-palvelut/perusterveydenhuolto>

Influenssarokotukset: <http://www.thl.fi/roko/rokotusrekisteri/influenssaraportit2014/index.html>

Influenssanseuranta-raportti: <http://www.julkari.fi/handle/10024/116267>

Sisällys

LUKIJALLE	3
SISÄLLYS	5
MUUTOKSET VERRATTUNA AVOHILMO 2013 -OPPAASEEN	6
1 PERUSTERVEYDENHUOLLON AVOHOIDON ILMOITUS.....	7
2 KÄSITTEET	10
3 AVOHILMON TIETOSISÄLTÖ JA LUOKITUKSET	13
3.1 PALVELUTAPAHTUMAN PERUSTIEDOT	14
3.2 TIEDOT YHTEYDENOTOSTA JA HOIDON TARPEEN ARVIOINNISTA	16
3.3 TIEDOT AJANVARAUKSESTA	21
3.4 TIEDOT KÄYNNIN TOTEUTUMISESTA	32
3.4.1 Käynnin perustiedot	32
3.4.2 Tiedot käyntisyistä ja toimenpiteistä	37
3.4.3 Lääkitys- ja rokotustiedot	40
3.4.4 Terveysteen liittyvät tekijät	44
3.4.5 Tiedot jatkohoidosta	46
3.5 TIEDOT PALVELUTAPAHTUMAN PERUUNTUMISESTA	47
4 AVOHILMO -TIETOJEN TOIMITTAMINEN	48
4.1 TIETOJEN POIMINTA JA AINEISTON MUODOSTAMINEN	48
4.2 TIETOJEN LÄHETTÄMINEN	48
5 HOITOON PÄÄSYÄ JA TERVEYSTARKASTUKSIA KOSKEVAT MERKINNÄT	49
5.1 HOITOON PÄÄSYN MERKINNÄT	49
5.1.1 Esimerkkitilanteita	49
5.1.2 Esimerkkejä suun terveydenhuollosta	50
5.2 MERKINNÄT NEUVOLA-ASETUKSEN MUKAISISTA TERVEYSTARKASTUKSISTA	52
5.3 OPISKELU- JA TYÖELÄMÄN ULKOPUOLISET TERVEYSTARKASTUKSET	58
5.4 TIEDOT JATKOHOIDOSTA	58
LIITE 1. AVOHILMO -TIETOSISÄLTÖ 2015, VERSIO 2.1	60
LIITE 2. SPAT, Suomalainen perusterveydenhuollon avohoidon toiminto - luokitus.....	61

Muutokset verrattuna AvoHILMO 2013 -oppaaseen

Elokuussa 2012 julkaistuun AvoHILMO 2013 -oppaaseen (THL - Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 6/2012) verrattuna sisältöön on tehty seuraavat muutokset:

- Valinnanvapauden päivämäärätieto on lisätty palvelutapahtuman perustietoihin.
- Perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtuman perustietojen Palveluntuottajan palveluyksikkö -tieto (sote-rekisteritieto) tulee pakolliseksi AvoHILMO tietoihin vuoden 2015 alusta.
- Ensikäynti -tieto on poistettu Hoidon tarpeen arviointi -tiedoista.
- Ajanvarauksen tietoihin on lisätty tiedot: ammatti, palvelumuoto ja yhteystapa.
- Asiakkaan kotikunta -luokitus on päivitetty yhdenmukaiseksi HILMO-kotikuntaluokituksen kanssa.
- Hoidon kiireellisyys -luokitus on päivitetty välittömän ja kiireellisen hoidon osalta.
- Rokotetietoihin on lisätty aiempien rokotustietojen saantimahdollisuus.
- Palvelumuoto-luokituksen nimeä ja kuvauksia on tarkennettu luokissa:
 - T25 Kasvatus- ja perheneuvola (nimen muutos)
 - T24 Muut neuvolapalvelut
 - T29 Muu terveydenhoito
- Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitukseen on tehty muutoksia neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ehkäisevää suun terveydenhuolto koskevan asetuksen ja siihen liittyvien SPAT-luokkien osalta.
- SPAT-luokituksesta on poistettu luokat
 - SPAT1196 Normaaliraskauden seuranta
 - SPAT1316 Laaja lasten ja nuorten terveystarkastus
 - SPAT1357 Raskaudenaikaisen ongelman seuranta
 - SPAT1325 Rokotus
 - SPAT1331 Työpaikan ensiapuvalmiuden suunnittelu

- SPAT-luokitukseen on lisätty luokat
 - SPAT1379 Raskaana olevan terveystarkastus
 - SPAT1380 Synnytyksen jälkitarkastus
 - SPAT1381 Laaja terveystarkastus 4 kk:n iässä
 - SPAT1382 Laaja terveystarkastus 18 kk:n iässä
 - SPAT1383 Laaja terveystarkastus 4 vuoden iässä
 - SPAT1384 Laaja terveystarkastus ensimmäisellä luokalla
 - SPAT1385 Laaja terveystarkastus viidennellä luokalla
 - SPAT1386 Laaja terveystarkastus kahdeksannella luokalla
 - SPAT1388 Yksilöllisen tarpeen mukainen laaja terveystarkastus
 - SPAT1389 Erityisen tuen tarpeen mukainen käynti
 - SPAT1387 1. opiskeluvuoden terveystarkastus, korkea aste
 - SPAT1390 Opiskeluun soveltumattomuuden arviointi
 - SPAT1395 Opiskelu- ja työelämän ulkopuolella olevien terveystarkastus
 - SPAT1396 Monialaisen asiantuntijaryhmän tapaaminen
 - SPAT1391 Perhetilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
 - SPAT1392 Parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
 - SPAT1393 Vanhemman ja lapsen vuorovaikutusta tukeva ohjaus
 - SPAT1394 Elinolosuhteisiin liittyvä neuvonta ja ohjaus
 - SPAT1397 Ohjaus kouluterveydenhuollon erikoistutkimuksiin
 - SPAT1398 Ohjaus opiskelijahuollon kuraattori- ja psykologi palveluihin
- SPAT-luokitukseen tehdyt tekstimuutokset
 - SPAT1197 Lasta odottavan perheen laaja terveystarkastus
 - SPAT1369 Oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmän tapaaminen

Ohje siirtotiedoston luomisesta ja sähköisestä tiedonsiirrosta ovat saatavissa THL:n sivustolta osoitteesta www.thl.fi/avohilmo.

1 Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitus

Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitusjärjestelmä tarkoittaa, että terveyskeskuksen avohoidon toiminnasta kerätään tapahtumatason tietoja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) valtakunnalliseen hoitoilmoitusrekisteriin (HILMO). HILMO-rekisterin osana toimiva perusterveydenhuollon avohoidon rekisteri (AvoHILMO) on jatkuvasti päivittyvä ja ajantasainen. AvoHILMO-rekisterin tietosisältö on monipuolinen, tietojen käsittely automatisoitu ja raportointi ajantasaista. Tietojen perusteella saadaan monipuolista tietoa palvelujärjestelmän kehittämiseksi, säästöjen seurantaa ja tutkimusta varten.

Avohoidon ilmoitusjärjestelmään antavat tietoja kuntien ja kuntayhtymien (ml. kunnalliset liikelaitokset) toimintayksiköt, jotka tuottavat kunnan huolehdittavaksi säädettyjä perusterveydenhuollon avopalveluja (Terveidenhuoltolaki 1326/2010, 3§). Perusterveydenhuollon järjestämisestä vastaava kunta on vastuussa tietojen toimittamisesta THL:lle myös silloin, kun palvelu ostetaan esimerkiksi yksityiseltä tuottajalta. Tämän takia on tärkeää ostopalvelutilanteissa sopia siitä, miten AvoHILMO-tiedot välitetään THL:lle. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) 11 §:n mukaan palvelusetelillä ostettujen palvelujen yhteydessä kunta on rekisterinpitäjä ja siten vastuussa AvoHILMO-tietojen toimittamisesta THL:lle.

Tietojen luovutus THL:lle perustuu lakiin ja asetukseen terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (556/1989), lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon tilastotoimesta (409/2001) ja lakiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008) sekä lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007). Tiedot kerätään henkilötunnuksellisinä ja salataan ennen niiden lähettämistä. Raportoinnissa julkaistaan summattuja lukuja, eikä asiakas-kohtaisia tai muutoin tunnistettavia tietoja raportoida.

Tietoja käytetään THL:n tehtäviin kuuluvien selvitysten tekemisessä ja kehittämisessä sekä tilasto- ja tutkimuskäytössä. THL toteuttaa seurantaa ja tuottaa tietoa mm. terveydenhuoltolain (1326/2010), tartuntatautilain (583/1986) sekä asetusten 421/2004, 338/2011, 339/2011 perusteella mm. hoitopaikasta, epidemiatilanteesta, rokotustilanteesta, lasta odottavien naisten sekä lasten ja nuorten terveyden edistämiseksi tehtävistä tarkastuksista. Myös terveystietojen kokoamista koskevaan tutkimukseen tarvitaan tapahtumatason tietoa. Aikaisemmin, ennen AvoHILMOa käytettävissä olleet summatiedot käyntien lukumääristä eivät ole riittävä tietoperusta em. tietotarpeiden täyttämiseen.

AvoHILMO-tiedot poimitaan potilastietojärjestelmistä hoidon yhteydessä kirjatusta asiakastiedoista, joissa käytetään valtakunnallisesti yhdenmukaisia luokituksia ja koodistoja. Tietojen poiminta on automaattinen. Tiedot siirtyvät sähköisesti ajantasaisesti THL:ään. Tietojen käsittely on automatisoitu. Tämä mahdollistaa päivittäisen tiedonkeruun ja raporttien tuottamisen.

AvoHILMOssa käytettävistä luokituksista, tietorakenteista ja niiden kehittämisestä vastaa THL yhdessä eri asiantuntijaryhmien kanssa.

Voimassaolevat luokitukset ovat löydettävissä koodistopalvelusta www.thl.fi/koodistopalvelu.

AvoHILMO-opas on tarkoitettu seuraaville ryhmille:

- perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta vastaaville
- perusterveydenhuollon tietojen tallennuksen yhdenmukaisuudesta ja käyttäjien ohjeistuksesta vastaaville
- perusterveydenhuollon tietoja asiakastietojärjestelmiin tallentaville
- perusterveydenhuollon tietojärjestelmiin ja tietopoimintoihin muutoksia tekeville henkilöille
- perusterveydenhuollon avohoidon tietoja eri tarkoituksiin hyödyntäville tahoille, kuten viranomaiset, suunnittelijat, esimiehet, terveyskeskusten johtajat, kuntapäättäjät, valvovat viranomaiset, tutkijat, kehittäjät jne.

Tavoitteena on tuottaa tietoa palvelujen parantamiseksi ja väestön terveyden edistämiseksi.

Opas on julkaistu THL:n verkkosivuilla osoitteessa: www.thl.fi/avohilmo

2 Käsitteet

Tässä asiakirjassa käytetään seuraavia yleiskäsitteitä. Luokituksissa käytettävät käsitteet on määritelty kunkin luokituksen yhteydessä.

Asiakas

on avohoidon palveluja käyttävä tai palvelujen kohteena oleva henkilö

Ammattihenkilö

käytetään tässä oppaassa yleiskäsitteenä terveyskeskuksessa toimivista ja AvoHILMOa kirjaavista sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä. Laki (559/1994) ja asetukset (564/1994 ja 377/2011) terveydenhuollon ammattihenkilöistä määrittelevät kelpoisuuden terveydenhuollon ammatillisiin tehtäviin. Kelpoisuudesta sosiaalihuollon ammatillisiin tehtäviin säädetään laissa sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005). Ammatin kirjaamisesta on ohjeistettu oppaassa.

Perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtuma

AvoHILMOssa palvelutapahtumalla tarkoitetaan asiakkaan saamaa palvelua, joka toteutetaan esim. vastaanottokäynnin, kotikäynnin, puhelinyhteyden tai konsultation muodossa. Ennen palvelun toteutumista tapahtuvat asiakkaan yhteydenotto ja ammattihenkilön tekemä hoidontarpeen arviointi ja ajanvaraus ovat osa palvelutapahtumaa.

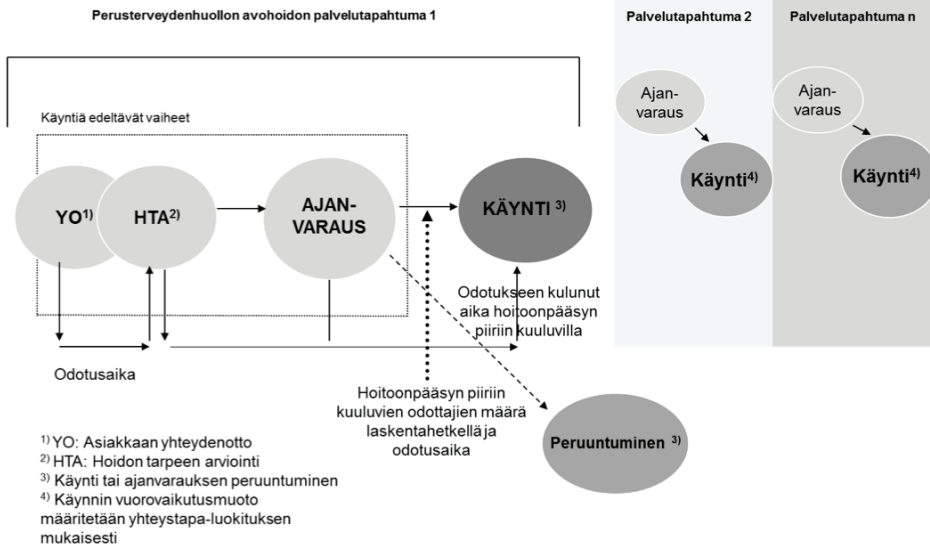
Käynti

käytetään tässä oppaassa yleiskäsitteenä kuvaamaan asiakkaan hoitoon liittyviä tapahtumia. Yhteystapaluokituksessa on määritelty erilaiset käynnin vuorovaikutusmuodot. Yksinomaan hoidon tarpeen arviointia varten tapahtuvaa kontaktia, esim. puhelinsoitto, ei kirjata käynniksi.

Seurantapiste

tarkoittaa asiakkaan hoidon tiettyjä vaiheita, joista tallentuu tieto AvoHILMOon. Nämä tiedot kuvaavat palvelutapahtuman etenemistä. Seurantapisteitä käytetään hoidon saatavuuden seurantaan. Palvelutapahtuman seurantapisteet ovat asiakkaan yhteydenotto, hoidon tarpeen arviointi, ajanvaraus, käynnin toteutuminen tai sen

mahdollinen peruuntuminen (kuvio 1). Nämä kohdat määräytyvät terveydenhuoltolain (1326/2010) 51§:ssä² määritellyn hoitoonpääsyn perusteella.

Kuvio 1. Perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtuman seurantapisteen

Yhteydenotto

on palvelutapahtuman ensimmäinen seurantapiste, joka kuvaa asiakkaan ensimmäisen yhteyden palveluntuottajaan. Yhteydenotosta tehdään asiakastietojärjestelmämerkintä asiakkaan henkilötunnuksella.

² Terveydenhuoltolain (1326/2010) 51§:n mukaan kunnan on järjestettävä toimintansa siten, että potilas voi saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteyden terveyskeskukseen tai muuhun terveydenhuollon toimintayksikköön. Terveydenhuollon ammattihenkilön on tehtävä hoidon tarpeen arviointi viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun potilas otti yhteyden terveyskeskukseen, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana.

Hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä potilaan terveydentila ja sairauden ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kolmessa kuukaudessa siitä, kun hoidon tarve on arvioitu. Tämä kolmen kuukauden enimmäisaika voidaan ylittää suun terveydenhuollossa ja perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa enintään kolmella kuukaudella, jos lääketieteellisistä, hoidollisista tai muista vastaavista perustelluista syistä hoidon antamista voidaan lykätä potilaan terveydentilan vaarantamatta.

Hoidon tarpeen arviointi

on palvelutapahtuman toinen seurantapiste, jossa selvitetään asiakkaan palvelutarve; yhteydenoton syy, ongelma, sairauden oireet ja niiden vaikeusaste. Näiden perusteella arvioidaan asiakkaan tarvitseman palvelun kiireellisyys ja luonne. Hoidon tarpeen arvioinnin voi tehdä asianmukaisen koulutuksen saanut terveydenhuollon ammattihenkilö, jolla on työkokemusta ja yhteys hoitoa antavaan toimintayksikköön sekä käytettävissään potilasasiakirjat (VnA 1019/2004).

Seurantatietue

on palvelutapahtuman teknisesti kuvattu kokonaisuus, jossa yhdistyvät palvelutapahtuman perustiedot, seurantapisteiden mukaiset tiedot, käynnin sisältötiedot sekä tiedot jatkohoidosta tai peruuntumisesta. Seurantatietueella tulee olla yksilöivä tunnus, joka säilyy samana, vaikka seurantapisteiden tietoja muutetaan.

3 AvoHILMOn tietosisältö ja luokitukset

AvoHILMO-tieto on luokiteltua tai muuta muodollisesti yhdenmukaista tietoa. Taulukossa 1 esitetään tiedot, jotka tietojärjestelmistä poimitussa tietueessa tulee olla. Jos tietoa ei ole kirjattu, kenttä jätetään tyhjäksi.

Taulukko 1. AvoHILMOn tietosisältö 2015–2017 versio 2.1

Kentän sisältö	
Palvelutapahtuman perustiedot	Käyntisyyt ja toimenpiteet
Asiakkaan henkilötunnus	Käyntisyy ICD10
Asiakkaan kotikunta	Ulkoinen syy ICD10
Asiakkaan asuinpaikan postinumero	Tapaturmatyyppi ICD10
Palveluntuottaja	Käyntisyy ICPC2
Palveluntuottajan palveluysikkö	SPAT (pth avohoidon toiminto)
Valinnanvapauden päivämäärä	Suun th toimenpide
Seurantatietueen tunnus	Lääkitys ja rokotus
Seurantatietueen päivitysaika	Rokotus
Yhteydenotto	Lääkeaine
Yhteydenottopäivä ja kellonaika	Lääkeaineen selite
Hoidon tarpeen arviointi	Lääkeaineen pakkausnumero
Hoidon tarpeen arvioimispäivä ja kellonaika	Lääkeaineen kauppanimi
Ammatti	Määääämisspäivä
Hoidon kiireellisyys	Rokotteen eränumero
Käynnin luonne	Annoksen järjestysluku
Hoidon tarpeen arvioinnin tulos	Rokotustapa
Ajanvaraus	Pistoskohta
Ajanvarauksen tekopäivä ja kellonaika	Terveystekijät
Käynnille varattu ajankohta	Suun th indeksi D
Ammatti	Suun th indeksi M
Palvelumuoto	Suun th indeksi F
Yhteystapa	Suun th indeksi d
Käynnin toteutuminen	Suun th indeksi m
Käyntipäivä ja kellonaika, aloitusaika	Suun th indeksi f
Käyntipäivä ja kellonaika, lopetusaika	Suun ienkudoksen tila
Ammatti	Paino
Palvelun toteuttaja	Pituus
Palvelumuoto	Tupakointi
Yhteystapa	Jatkohoito
Kävijäryhmä	Jatkohoito
Hoidon kiireellisyys	Peruuntuminen
Käynnin luonne	Peruuntumisen ajankohta
Ensikäynti	Palvelutapahtuman peruuntumisen syy

3.1 Palvelutapahtuman perustiedot

Palvelutapahtuman perustiedot yksilöivät asiakkaan, palvelujen antajan ja palvelutapahtuman.

Asiakkaan henkilötunnus

Henkilötunnus on merkkijono, joka yksilöi palvelun saajan.

Väliaikainen henkilötunnus

Tarvittaessa muodostetaan väliaikainen henkilötunnus syntymäajasta ja sukupuolesta (mies=001, nainen=002). 2000-luvulla syntyneen henkilön väliaikaisessa henkilötunnuksessa käytetään A-kirjainta ja 1900-luvulla syntyneellä –merkkiä.

Jos kävijäryhmänä on ”yhteisötilaisuus”, henkilötunnuskenttä jätetään tyhjäksi.

Asiakkaan kotikunta

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.21.2003

Asiakkaan kotikunta AvoHILMOssa on palvelun tapahtumahetken kotikunta. Kotikunnan koodina käytetään Väestörekisterikeskuksen antamia kuntien numerotunnuksia. Kotikunta ulkomailla merkitään numeroksi 200. Jos kotikunta on tuntematon, merkitään numeroksi 199. Jos ei ole kotikuntaa Suomessa, merkitään numeroksi 198.

Asiakkaan asuinpaikan postinumero

Postinumero on aluetta ilmaiseva numerosarja, jonka kaksi ensimmäistä numeroa määrittelevät, millä alueella postinumeron mukainen paikkakunta sijaitsee. Postinumeron kolme viimeistä numeroa kertovat postinumeroalueen sisällä olevan osoitetoimipaikan.

Palveluntuottaja

Palveluntuottajan koodi on viisinumeroinen tunnus, joka yksilöi palveluntuottajan THL:n Topi-toimipaikkarekisterin mukaisesti. Koodisto on löydettävissä THL:n internetsivuilla osoitteesta: <http://www.thl.fi/FI/tilastot/toimipaikat/index.htm>

Jos kunnan järjestämisvastuuseen kuuluva palvelu toteutetaan ostopalveluna yksityiseltä, palveluntuottajakoodina käytetään yksityisen tuottajan Topi-koodia, mikäli mahdollista.

Palveluntuottajan palveluyksikkö

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.202.2008

Palveluntuottajan palveluyksikkö on SOTE-organisaatiorekisterin mukainen palveluyksikkö. Yksilöintitunnus muodostetaan tietojärjestelmässä ISO-OID -koodin avulla. Opas Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiorekisterin (SOTE -rekisteri) tunniste- ja kuvailutietojen muodostamisesta sekä niiden ilmoittamisesta koodistopalveluun on osoitteessa www.thl.fi/koodistopalvelu.

Valinnanvapauden päivämäärä

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo päivämäärän, jolloin asiakkaan valinnanvapaus astuu voimaan. Valinnanvapauden päivämäärällä tarkoitetaan ajankohtaa, jolloin asiakkaan käyttämä oikeus valitsemansa palveluntuottajan palveluihin astuu voimaan. Ajankohdan ilmoittamisessa käytetään aikaleiman standardimuotoa yyyyMMddhhmm, jossa

yyyy =vuosi

MM =kuukausi

dd =päivämäärä

hh =tunti

mm =minuutti

Valinnanvapaustieto ilmaisee, onko asiakas käyttänyt oikeuttaan valita käyttämäänsä terveysasema.

Käyttötarkoitus:

Aikaleiman perusteella päätellään valinnanvapauden voimaan astumisaikakohta.

Seurantatietueen tunnus

Tunnus on palveluntuottajan tasolla yksilöivä OID-tunnus, joka liittyy yhteydenoton, hoidon tarpeen arvioinnin ja toteutuneen käynnin samaksi perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtumaksi. Mikäli palvelutapahtumasta on tietojen poimintahetkellä toteutunut vain osa, esim. on tehty hoidon tarpeen arviointi ja ajanvaraus, mutta käynti ei ole toteutunut, palvelutapahtuma täydentyy myöhemmin. Palvelutapahtuman tietoja voidaan myös muusta syystä päivittää seuraavilla poimintakerroilla. Kaikissa samasta palvelutapahtumasta lähetettävissä tietueissa tulee olla sama tunniste.

Seurantatietueen päivitysaika

Seurantatietueen päivitysaika ilmaisee ajankohdan, milloin palvelutapahtuman tietoja on päivitetty. Ajankohdan ilmoittamisessa käytetään aikaleiman standardimuotoa yyyyMMddhhmm, jossa

yyyy =vuosi

MM =kuukausi

dd =päivämäärä

hh =tunti

mm =minuutti

Samaa muotoa käytetään kaikissa AvoHILMO:n tietosisältöön kuuluvissa aikaa ilmaisevissa kentissä.

3.2 Tiedot yhteydenotosta ja hoidon tarpeen arvioinnista

Yhteydenotosta ja hoidon tarpeen arvioinnista kerätään AvoHILMOon tiedot, joiden perusteella voidaan määritellä hoidon saatavuuden aikaviiveitä. Esimerkkejä hoidon tarpeen arvioinnista on luvussa 5.

Yhteydenottopäivä ja kellonaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, milloin asiakas otti yhteyttä saadakseen palvelua.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Hoidon tarpeen arvioimispäivä ja kellonaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, milloin hoidon tarve arvioitiin.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Käytännössä yhteydenoton ja hoidon tarpeen arvioinnin päivämäärät ovat lähes aina samat.

Ammatti

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.74.2001

Määritelmä/kuvaus:

Ammatti kuvaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua toteuttavan ammattihenkilön toimenkuvaa. Ammattikoodi on yleensä henkilökohtaiseen käyttäjätunnukseen sisältyvä taustatieto, jota palvelun toteuttajan ei tarvitse erikseen tallentaa.

Käyttötarkoitus:

Hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä ammattitiedosta päätellään, onko hoidon tarpeen arvioinnin tekijä terveydenhuollon ammattihenkilö. Käynnin toteuttajan ammattitiedon avulla seurataan, miten avohoidon työnjako toteutuu.

Luokat ja koodit:

Ammatti koodataan Tilastokeskuksen Ammattiluokituksen avulla (Ammattiluokitus 2001). Ko. luokitus ei sisällä kaikkia nykyisiä ammattinimikkeitä. Tilastokeskuksen uudempi ammattiluokitus (2010) ei ole toistaiseksi vielä koodistopalvelimella. Yhtenäisyyden vuoksi annetaan seuraavat ohjeet:

- suuhygienistin ammattikoodina käytetään koodia 3225 (hammashuoltajat)
- hammasteknikon ja erikoishammasteknikon koodina käytetään koodia 2229 (Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat)
- hoitoon osallistuvat terveydenhuollon opiskelijat saavat tehdä merkintöjä toimiessaan laillistetun ammattihenkilön tehtävässä ja saavat hoitamansa tehtävän mukaisen ammattikoodin
- harjoittelujaksoilla opiskelijalle annetaan ammattikoodi sen mukaan, mitä hän opiskelee. Opiskelijalla ei ole oikeutta itsenäisiin potilasasiakirjamerkintöihin (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 30.3.2009 6§).

Huom! Henkilö, joka arvioi hoidon tarpeen, on usein toinen kuin palvelun toteuttaja. Ammattikoodin tulee tallentua molempien seurantapisteiden tietona.

Hoidon kiireellisyys

OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.121.2008

Käyttötarkoitus:

PTHAVO - Hoidon kiireellisyys -luokitusta käytetään perusterveydenhuollon avohoidon tilastoinnissa kuvaamaan potilaan tarvitseman hoidon kiireellisyyttä. Luokituksen luokat kuvaavat aikaa, jonka kuluessa potilaan hoito on aloitettava. Hoidon kiireellisyys arvioidaan lääketieteellisin perustein potilaan ongelmien ja oireiden ja niiden vaikeusasteen perusteella.

Potilastietojärjestelmiin kirjattua hoidon kiireellisyydestä voidaan käyttää mm. kun tarvitaan tietoa ajanvarausvastaanottoille tulossa olevien kiireellisten potilaiden tai päivystysvastaanottojen kiireettömien potilaiden määrästä. Kiireellisyydestä voidaan jälkikäteen arvioida, onko annetun hoidon ajankohta ollut oikeassa suhteessa hoidon tarpeeseen.

Luokat ja koodit:

1 = Päivystys

2 = 1–7 päivää

E = ei-kiireellinen hoidon tarve

Luokkien selitteet:

Päivystys

potilaan hoidon tulee alkaa vuorokauden kuluessa

1–7 päivää

potilaan hoidon tulee alkaa 1–7 vuorokauden sisällä

E ei-kiireellinen hoidon tarve

potilaan hoito voidaan aloittaa kahdeksan (8) vuorokauden kuluttua tai myöhemmin

Huom! Tieto hoidon kiireellisyydestä tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että käynnin tietona. Kiireellisyysarvio voi olla erilainen eri seurantapisteissä.

Käynnin luonne

OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.124.2008

Määritelmä/kuvaus:

Käynnin luonteella tarkoitetaan asiakkaan asian ensisijaista kohdistumista joko jo ilmenneeseen terveysongelmaan tai terveyden edistämiseen, terveyden ylläpitämiseen tai sairauksien ennaltaehkäisyyn.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta sekä käyntien tilastointi. Hoidon saatavuuden seurannassa käytetään hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä tehtyä luokittelua. Tällöin voidaan laskea, kuinka monta sel-laista henkilöä, jolla on sairaanhoidon tarve, odottaa tietyllä hetkel-lä pääsyä vastaanottokäynnille. Vastaanottokäynnin tapahduttua voidaan jälkikäteen todeta, kuinka kauan odottaminen kesti. Käyn-tien tilastoinnissa saadaan tietoa avoterveydenhuollon palveluta-pahtumien sisällöllisestä kohdentumisesta terveydenhoitoon ja sai-raanhoitoon.

Luokat ja koodit:

TH = terveydenhoito

SH = sairaanhoito

Luokkien selitteet:

TH terveydenhoito

Terveydenhoidolla tarkoitetaan kansanterveystyön osa-aluetta, jonka tarkoituksena on terveyden edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisy.

SH sairaanhoito

Sairaanhoidolla tarkoitetaan tässä yhteydessä tutkimista, toimenpiteitä ja muuta hoitamista sekä kuntouttamista oireen, sairauden, vian tai vamman vuoksi.

Huom! Tieto käynnin luonteesta tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että käynnin tietona. Tieto voi olla erilainen eri seurantapisteissä.

Esimerkkejä:

Kuntoutustoiminnassa käynnin luonne määräytyy sen mukaan, onko kysymyksessä sairauden vuoksi vai ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä toteutettava kuntoutus.

Jos taustalla on sairaus ja potilaalle annetaan ravitsemus- tms. neuvontaa, käynnin luonne on sairaanhoito. Jos samalla käynnillä hoidetaan sairautta ja annetaan terveysneuvontaa, käynnin luonne on se, mihin tarkoitukseen aika on varattu.

Jos todistuskäynti tehdään terveydentilan toteamiseksi (T-todistus, ajokorttitodistus ja vastaavat) on kyse terveydenhoidosta.

Hoidon tarpeen arvioinnin tulos

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.122.2008

Määritelmä/kuvaus:

Hoidon tarpeen arvioinnin tulos ilmaisee, miten asiakkaan asian hoitamisessa edetään.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden tilastointi, mm. miten yleinen on tilanne, jolloin hoito arvioidaan tarpeelliseksi, mutta vastaanottoa ei voida järjestää. Kiinnostavaa on myös, mikä osuus asioista voidaan hoitaa kotihoito-ohjeilla.

Luokat ja koodit:

Y18 ajanvaraus

Y19 muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus

Y21 annettu neuvontaa/kotihoito-ohjeet

Y22 hoito tarpeellista, mutta aikaa ei voida antaa palveluntarjoajasta johtuvista syistä

Y29 tarjottu aika ei sovi asiakkaalle

Luokkien selitteet:

Y18 ajanvaraus

Asiakkaalle varataan vastaanottoaika

Y19 muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus

Muu hoidon järjestely tarkoittaa asiakkaan ohjaamista jonkin muun palvelujen antajan tarjoaman hoidon piiriin, esimerkiksi kotikuntaansa tai asiakas ohjataan maksusitoumuksella yksityisen sektorin palveluun.

Y21 annettu neuvontaa/kotihoito-ohjeet

Asiakkaan henkilökohtainen tilanne on selvitetty ja todettu, että asia voidaan hoitaa kotiloissa annettujen neuvojen ja kotihoito-ohjeiden avulla eli ei ole tarvetta terveydenhuollon ammattihenkilön antamaan hoitoon.

Y22 hoito tarpeellista, mutta aikaa ei voida antaa palveluntarjoajasta johtuvista syistä

On tehty hoidon tarpeen arviointi ja hoito on todettu tarpeelliseksi, mutta aikoja ei ole annettavissa palveluntarjoajasta johtuvista syistä. Sen sijaan asiakas saatetaan laittaa ns. ajanvarausjonoon ja aika annetaan myöhemmin.

Y29 tarjottu aika ei sovi asiakkaalle

Aika varataan asiakkaan toivomuksesta tarjottua myöhempään ajankohtaan. Näitä ajanvarauksia ja tapahtumia ei oteta mukaan hoidon saatavuuden seurantaan.

Jos hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä potilas ohjataan päivystykseen, katsotaan hoito järjestetyksi, jolloin luokka on Y19. Samoin, jos hoito järjestetään antamalla palveluseteli.

Hoidon tarpeen arviointitilanteita kuvataan luvussa 5.

3.3 Tiedot ajanvarauksesta

Ajanvarauksen tekopäivä ja kellonaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, milloin asiakkaalle tehtiin ajanvaraus

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Käynnille varattu päivä ja kellonaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, jolloin palvelu tullaan antamaan

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Ammatti

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.74.2001

Määritelmä/kuvaus:

Ammatti kuvaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua toteuttavan ammattihenkilön toimenkuvaa, kenelle suunniteltu aika varataan.

Käyttötarkoitus:

Ajanvarauksen yhteydessä ammattitiedosta päätellään, mille ammattihenkilölle ajanvaraus on tehty. Tiedon avulla seurataan hoitoonpääsyn odotusaikoja eri ammattiryhmille.

Palvelumuoto

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.125.2008

Palvelumuoto -luokitus kuvaa perusterveydenhuollon avohoidon palvelua. Ajanvarauksen seurantapisteessä palvelumuotoluokituksella kuvataan, mihin palveluun suunnitellun tapahtuman ajanvaraus tehdään.

Käyttötarkoitus:

PTHAVO - Palvelumuoto -luokitusta käytetään perusterveydenhuollon avohoidon tilastoinnissa kuvaamaan terveydenhuoltolain mukaisia, organisaatioista riippumattomia avohoitopalveluja. Luokituksen avulla voidaan esim. laskea palvelutapahtumien lukumääriä ja osuuksia palvelumuodoittain.

Potilastietojärjestelmissä palvelumuoto on useimmiten järjestelmän käyttäjän kulloisenkin tehtävän taustatiedoksi tallennettava oletustieto, mutta sen tulee olla käyttäjän muutettavissa, mikäli tehtäväkuva vaihtelee.

Luokat ja koodit:

- T11 Avosairaanhoito
- T21 Äitiysneuvola
- T22 Lastenneuvola
- T23 Perhesuunnittelu-/ehkäisyneuvola
- T24 Muut neuvolapalvelut (vanhus- ym. neuvolat)
- T25 Kasvatus- ja perheneuvola
- T26 Kouluterveydenhuolto
- T27 Opiskeluterveydenhuolto
- T28 Seulonnat ja muut joukkotarkastukset
- T29 Muu terveydenhoito
- T30 Lakisääteinen työterveyshuolto
- T31 Ei-lakisääteinen työterveyspalvelu
- T35 Merimiesterveidenhuolto
- T40 Kotihoito
- T41 Kotisairaanhoito
- T42 Kotipalvelu
- T51 Fysioterapia
- T52 Apuvälinepalvelu
- T53 Puheterapia
- T54 Toimintaterapia
- T55 Jalkaterapia
- T56 Ravitsemusterapia
- T58 Terveyssozialityö
- T59 Muu kuntoutus ja erityisterapia
- T60 Suun terveydenhuolto
- T71 Mielenterveystyö
- T73 Päihdetyö
- T80 Päivätoiminta
- T81 Päiväsairaalatoiminta
- T90 Muu palvelutoiminta

Luokkien selitteet:

T11 Avosairaanhoito

Avosairaanhoito on asiakkaan terveysongelman (sairauden) hoitoa varten annettavaa palvelua. Avosairaanhoito voi olla päivystysluonteista tai ennalta sovittua, esim. pitkäaikaissairauksien (diabetes, astma, verenpainesairaudet, reumataudit, dementia jne.) seuranta.

T21 Äitiysneuvola

Raskaana oleville naisille ja lasta odottaville perheille raskausajan tueksi ja raskauden kulun seuraamiseksi järjestettyä palvelua.

Palvelumuotona on äitiysneuvola, jos äitiysneuvolatyön yhteydessä hoidetaan sairautta. Jos äitiysneuvolassa tarkastetaan vauva, palvelumuotona on T22 lastenneuvola.

T22 Lastenneuvola

Alle oppivelvollisuusikäisten lasten terveen kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä heidän perheidensä tukemiseksi järjestettyä palvelua.

Lastenneuvolatoiminta on lasten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kehityksen seuraamista ja edistämistä. Toiminnassa tuetaan heidän perheidensä sekä vanhemmuuden hyvinvointia; edistetään kodin ja muun kasvu- ja kehitysympäristön ja perheen elintapojen terveellisyyttä. Lisäksi toiminnassa pyritään erityisen tuen tunnistamiseen ja siinä tukemiseen.

Palvelumuotona on lastenneuvola myös silloin, kun tämän työn yhteydessä hoidetaan sairautta.

T23 Perhesuunnittelu-/ehkäisyneuvola

Perhesuunnitteluneuvola on raskauden ehkäisyneuvontaa ja -seuranta, raskauden suunnitteluun liittyvää palvelua sekä ehkäisyongelmien hoitoa käsittävää toimintaa. Palvelumuoto on perhesuunnitteluneuvola myös silloin, kun palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta.

T24 Muut neuvolapalvelut

Muut neuvolapalvelut ovat tietyille kohderyhmälle kohdistettuja neuvolan kaltaisia palveluja, jotka eivät kuitenkaan kohdistu raskauden suunnitteluun ja seurantaan tai lapsen kehityksen seuraamiseen. Esimerkiksi perhetyö ehkäisevässä terveydenhuollossa, työttömien terveystarkastukset, nuorten-, aikuisten- ja ikäihmisten-/vanhusneuvolat tai em. kohderyhmille suunnatut vastaanotot kuuluvat tähän ryhmään. Palvelumuotona on 'muut neuvolapalvelut' myös silloin, kun tämän työn yhteydessä hoidetaan sairautta.

T25 Kasvatus- ja perheneuvola

Asiantuntijatuen antamista kasvatus- ja perheasioissa sekä lapsen myönteistä kehitystä edistävää sosiaalista, psykologista ja lääketieteellistä tutkimusta ja hoitoa.

T26 Kouluterveydenhuolto

Perusopetusta antavien oppilaitosten oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin seuraamiseksi ja edistämiseksi, terveysongelmien hoitamiseksi sekä vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tueksi järjestettyä palvelua sekä kouluyhteisön ja -ympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävää palvelua.

Palvelumuoto on kouluterveydenhuolto myös silloin, jos kouluterveydenhuollon yhteydessä hoidetaan sairautta tai tapaturmaa.

T27 Opiskeluterveydenhuolto

Opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja seuraamiseksi sekä sairauksien hoitamiseksi järjestettyä palvelua sekä opiskeluyhteisön ja -ympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävää palvelua.

Opiskeluterveydenhuoltoa ovat myös opiskeluterveydenhuollossa toteutuneet kutsuntatarkastukset.

T28 Seulonnat ja muut joukkotarkastukset

Seulonnat ja joukkotarkastukset ovat määritellyille kohderyhmille sairauksien ennalta havaitsemiseksi tarkoitettua palvelua. Tähän palvelumuotoluokkaan lasketaan kuuluvaksi esim. 50–69-vuotiaille naisille järjestettävät rintasyöpäseulontatutkimukset ja 30–60-vuotiaille naisille järjestettävät kohdun kaulaosan syöpäseulontatutkimukset.

T29 Muu terveydenhoito

Palvelumuotona on Muu terveydenhoito kirjattaessa esim. seksuaaliterapia- ja erikseen toteutettua rokotustoimintaa ja niitä kutsunta-tarkastuksia, joita ei toteuteta opiskeluterveydenhuollossa.

Myös terveydentilan toteamiseksi tehdyt todistuskäynnit ja vastaavat (T-todistus, ajokorttitodistus) merkitään tähän luokkaan.

T30 Lakisääteinen työterveyshuolto

Työterveyshuollolla tarkoitetaan työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden toimintaa, jolla edistetään työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä, työn ja työympäristön terveellisuutta ja turvallisuutta, työyhteisön häiriötöntä toimintaa sekä työntekijöiden terveyttä ja työ- ja toimintakykyä. Työterveyshuoltoa on myös työterveyshuollon palveluna järjestetty fysioterapia.

Lakisääteiseksi työterveyshuollosi nimetään työterveyshuoltolain 12§:n mukainen palvelu.

T31 Ei-lakisääteinen työterveyshuolto

Ei-lakisääteinen työterveyshuolto on työnantajan työntekijälle järjestämää työterveyshuoltolain 14§:n mukaisia sairaanhoitoa ja muuta terveydenhuoltopalvelua.

T35 Merimiesterveidenhuolto

Merimiesterveidenhuollolla tarkoitetaan määrätyille kunnille Terveydenhuoltolaissa (19§ 1. kohta) tehtäväksi annettuja terveydenhuoltopalveluja merenkulkijoille.

T40 Kotihoito

Kotihoidolla tarkoitetaan tässä yhdistettyä kotisairaanhoitoa ja kotipalvelua. Ensisijaisesti pyritään kotisairaanhoito- ja kotipalvelumuodot erittelemään. Mikäli em. toiminnot eivät ole eroteltavissa, toiminta kirjataan kotihoito-luokkaan.

Kaikki sähköiseen asiakastietojärjestelmään käynteinä kirjattava kotihoito ilmoitetaan AvoHILMOssa riippumatta siitä, annetaanko

lisäksi SosiaaliHILMO:n mukaiset kotihoidon tai ei-ympärivuorokautisen asumispalvelun laskentailmoitukset.

T41 Kotisairaanhoito

Kotisairaanhoito on hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista tai tilapäistä, asiakkaan asuinpaikassa, kotona tai siihen verrattavassa paikassa toteutettua sairaanhoidon palvelua. Kotisairaalatoiminta katsotaan kotisairaanhoidoksi.

T42 Kotipalvelu

Kotipalvelulla tarkoitetaan kotona selviytymisen tueksi annettavaa terveyskeskuksen palvelua asiakkaan asuinpaikassa, kotona tai vastaavassa paikassa henkilölle, joka tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa. Kotipalvelu voi olla hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista, säännöllistä palvelua tai tilapäistä.

T51 Fysioterapia

Fysioterapia on väestön terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia edistävää ja ylläpitävää yksilö- ja/tai ryhmätasoisista toimintaa. Fysioterapian tarpeen kartoittamiseksi selvitetään asiakkaan liikku- mis- ja toimintakykyä sekä niitä haittaavia tai estäviä tekijöitä. Asiakkaalle optimaalisen toiminta- ja liikuntakyvyn saavuttami- seksi käytetään fysioterapeuttista hoitoa. Työterveyshuollossa an- netun fysioterapian palvelumuodoksi kirjataan työterveyshuolto.

T52 Apuvälinepalvelu

Apuvälineellä tarkoitetaan tässä yhteydessä sosiaali- tai terveyden- huollon ammattihenkilön arvion perusteella asiakkaalle päivittäis- ten toimintojen ylläpitämiseksi ja itsenäisen suoriutumisen tukemi- seksi myönnettävää laitetta. Apuvälinepalvelulla tarkoitetaan ta- pahtumaa, jossa apuvälineluovutuksen yhteydessä toteutuu asiak- kaalle suoritettava tutkimus-, hoito- tai neuvontatapahtuma.

T53 Puheterapia

Puheterapia on lääkinällistä puheen, kielen ja äänen häiriöiden tutkimista, hoitoa ja kuntoutusta.

T54 Toimintaterapia

Toimintaterapia on asiakkaan toimintamahdollisuuksia päivittäisessä toimintaympäristössä edistävää kuntoutuspalvelua, joka sisältää tutkimusta, hoitoa tai neuvontaa.

T55 Jalkaterapia

Jalkaterapia on jalkaongelmia ehkäisevää ja jalkojen toimintaa ylläpitävää hoitoa sekä sairausperäisten jalkaongelmien hoitoa. Jalkaterapian osa-alueita ovat: jalkaterapiatarpeen ja alaraajojen toimintakyvyn arviointi, ehkäisevä jalkaterapia, kliininen jalkaterapia, jalkojen apuvälineterapia ja toiminnallinen harjoittelu.

T56 Ravitsemusterapia

Ravitsemusterapia on asiakkaan tai asiakasryhmän ohjausta ja opastusta, jonka tavoitteena on suunnitella asiakkaalle sopiva ruokavalio ja tukea sen toteutuksessa (esimerkiksi gluteeniton ruokavalio keliaakikolle). Myös terveyden edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn liittyvä ravitsemusohjaus kuuluu ravitsemusterapiaan (esimerkiksi painonhallinta, jonka avulla voidaan ehkäistä tyypin 2 diabetesta).

T58 Terveysosiaalityö

Terveydenhuollon sosiaalityö on palvelua, jossa selvitetään potilaan kokonaistilanne ja sosiaalisten tekijöiden yhteys sairauteen, sairastamiseen tai vammautumiseen. Terveydenhuollon sosiaalityö on informointia, ohjausta ja neuvontaa, hakemusten tekemistä, palvelujen järjestämistä sekä korvausten hankkimista. Palvelumuotoa käytetään esimerkiksi sosiaaliohjaajien ja -neuvojen kohdalla.

T59 Muu kuntoutus ja erityisterapia

Muulla kuntoutuksella ja erityisterapialla tarkoitetaan em. luokkiin T51–T56 kuulumatonta kuntoutustoimintaa.

T60 Suun terveydenhuolto

Suun ja hampaiden terveyttä ylläpitävää ja edistävää toimintaa sekä suun ongelmien ja sairauksien hoitamiseksi järjestettyä palvelua.

Suun terveydenhuolto voi olla päivystysluonteista tai ennalta sovitua.

T71 Mielenterveystyö

Mielenterveystyöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettyjä mielenterveyspalveluja. Mielenterveyspalvelut ovat elämän kriisitilanteiden- ja mielenterveysongelmien tueksi ja psykiatriin sairauksiin tarjottavia avopalveluja. Mielenterveys-luokkaan kirjataan kuuluvaksi terveyskeskuksen tuottama kansanterveyslain ja mielenterveyslain mukainen mielenterveystyö silloin, kun asianomaiseen tehtävään osoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö sitä pääsääntöisesti hoitaa. Psykoterapia lasketaan sisältyväksi mielenterveystyöhön. Lääkärin tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanottotapahtumat, jotka eivät toteudu erikseen osoitetun mielenterveysyksikön tai mielenterveyden asioiden hoitamiseen erikoistuneen ja osoitetun ammattihenkilön toimesta, kirjataan avosairaanhoidoksi.

T73 Päihdetyö

Päihdetyöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettävää ehkäisevää, hoitavaa ja kuntouttavaa, nimenomaisesti päihdeongelmien hoitoon kohdistuvaa perusterveydenhuollon avohoidon toimintaa. Mikäli esim. mielenterveysyksikön asiakkaan kanssa käsitellään myös päihdeasioita, kirjataan tämä kuitenkin kuuluvaksi mielenterveystyöhön. Samoin, mikäli lääkärin tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön avosairaanhoidon vastaanotolla käsitellään asiakkaan päihdeasiaa, kirjataan toiminta avosairaanhoidoksi. Päihdetyöksi on tarkoitus kirjata vain erikseen osoitetun päihdeyksikön tai päihdetyön hoitamiseen erikoistuneen ja osoitetun ammattihenkilön toimesta toteutunut toiminta.

T80 Päivätoiminta

Päivätoiminnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettävää, terveyttä, toimintakykyä ja kodin arjessa selviytymistä tukevaa toimintaa, joka kohdistuu iäkkäisiin ja/tai pitkäaikaissairaisiin ihmisiin.

T81 Päiväsairaaloiminta

Päiväsairaaloiminnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä lääkärin päätökseen perustuvaa perusterveydenhuollon avohoidon toimintana tuotettua tutkimusta, hoitoa ja kuntoutusta silloin, kun vastaanottokäynti ei riitä täyttämään tuen tarvetta ja kun ympärivuorokautinen hoito ei ole välttämätöntä.

T90 Muu palvelutoiminta

Muu palvelutoiminta luokkaan kuuluu kaikki muu kuin edellä lueteltu perusterveydenhuollon avohoidon toiminta. Esim. omahoito-tarvikejakelu voidaan nimetä tähän luokkaan.

Yhteystapa

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.127.2008

Ajanvarauksen seurantapisteessä yhteystapa -luokituksella kuvataan ajanvarauksen tekotapaa, esim. sähköisen ajanvarausjärjestelmän käyttö.

Käyttötarkoitus:

PTHAVO - Yhteystapa -luokitusta käytetään perusterveydenhuollon avohoidon tilastoinnissa kuvaamaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja asiakkaan välisen vuorovaikutuksen tapaa. Potilastietojärjestelmiin kirjattavan yhteystapatiedon avulla voidaan esim. seurata, onko palvelutapahtumissa siirtymää kasvokkain tapahtuvasta vuorovaikutuksesta välilliseen vuorovaikutukseen.

Luokat ja koodit:

- R10 Käynti vastaanotolla
- R20 Kotikäynti
- R30 Työpaikkakäynti
- R40 Sairaalakäynti
- R50 Puhelinyhteys
- R51 Sähköinen asiointi
- R55 Kirje
- R60 Konsultaatio
- R70 Asiakirjamerkintä ilman asiakaskontaktia
- R90 Muu

Luokkien selitteet:

R10 Käynti vastaanotolla

asiakas tulee lääkärin tai muun ammattihenkilön luokse saamaan palvelua.

Käynti vastaanotolla voi perustua ennalta varattuun aikaan tai tapahtua ilman ajanvarausta.

R20 Kotikäynti

asiakkaan asuinpaikassa toteutuva palvelu.

Kotikäynniksi kirjataan myös käynti esim. vanhainkodissa, palvelutalossa tai asuntolassa, mikäli asiakas asuu pääsääntöisesti em. paikassa. Myös kotisairaaloimintana tehtävät käynnit kirjataan kotikäynneiksi.

R30 Työpaikkakäynti

asiakkaan työpaikalla, oppilaitoksessa tai vastaavassa toteutuva palvelu.

Esimerkiksi ammattihenkilön päiväkodissa tai koulussa toteuttama palvelu. Kouluterveydenhoitajan normaali vastaanottotilassa tapahtuma käynti, on R10 (käynti vastaanotolla).

Esimerkiksi työn, työmenetelmien tai työpaikan olosuhteiden terveellisyys- ja turvallisuuden arviointi työpaikalla.

R40 Sairaalakäynti

asiakkaan hoitojakson aikana toteutuva yksittäinen avohoidon palvelu

Sairaalakäynniksi kirjataan hoitojaksoon kuulumattomat yksittäiset ja ennalta suunnittelemattomat tapahtumat. Esimerkiksi terveyskeskuksen päivystävän avohoidon lääkärin käynti vuodeosastopotilaan luona sen sijaan, että potilas tuotaisiin vastaanottotiloihin.

Kuitenkin, esimerkiksi vuodeosastopotilaiden säännöllinen fysioterapia, jota toteuttavat avohoidon alaisuuteen kuuluvat fysioterapeutit, sisältyy potilaan hoitojaksoon, eikä erillistä käyntikirjausta pidä tehdä.

R50 Puhelinyhteys

puhelimitse toteutuva palvelu

Puhelinyhteys kirjataan, kun puhelimitse toteutetaan yksilöllistä terveyden- tai sairaanhoidon tutkimusta, hoitoa, neuvontaa tai palveluun ohjausta.

Asiakas voi soittaa ammattihenkilölle tai ammattihenkilö ottaa yhteyttä asiakkaaseen esimerkiksi tutkimustulosten tulkintaa ja hoito-

ohjeiden antamista varten joko varattuna puhelinaikana tai ilman varausta. Palvelu voi tapahtua asiakkaan tai hänen edustajansa ja ammattihenkilön välillä.

R51 Sähköinen asiointi

sähköpostin, internetin, tekstiviestin tai videoneuvotteluyhteyden välityksellä toteutuva palvelu.

Sähköinen asiointi kirjataan, kun toteutetaan yksilöllistä terveyden- tai sairaanhoidon tutkimusta, hoitoa, neuvontaa tai palveluun ohjausta.

Jos asiakas on ammattihenkilön vastaanotolla läsnä ja videoneuvotteluyhteys otetaan toiseen ammattihenkilöön, kirjaa se, jonka luona asiakas on, yhteystavaksi vastaanoton.

R55 Kirje

kirjeen tai faksin välityksellä toteutuva palvelu.

Yksilöllistä terveyden- tai sairaanhoidon tutkimusta, hoitoa, neuvontaa tai palveluun ohjausta kirjeen välityksellä.

R60 Konsultaatio

erityisosaamista omaavan ammattihenkilön toiselle ammattihenkilölle asiakkaan asiassa antama neuvonta ilman hoitovastuun siirtymistä.

R70 Asiakirjamerkintä ilman asiakaskontaktia

ammattihenkilön toteuttama asiakasta koskeva palvelu, jossa asiakas ei ole läsnä (pl. sähköinen yhteys, kirje).

Voi olla esimerkiksi reseptin kirjoittaminen tai uusiminen ilman potilaan läsnäoloa tai tutkimustulosten tulkinta.

R90 Muu

yhteystapaluokituksessa erillisenä kuvaamaton palvelun toteutumismuoto.

Esimerkiksi omahoitotarvikejakelussa käytetään tätä yhteystapaa.

3.4 Tiedot käynnin toteutumisesta

Käynnin toteutumistiedot kuvaavat palvelutapahtuman (esim. vastaanottotilanne, kotikäynti) aikana havaittuja ja toteutettuja asioita.

Samaksi päiväksi eri ammattihenkilöille varatut käynnit kirjataan erillisiksi käynneiksi ja niistä muodostetaan omat tietueensa. Tällöin siis yhdelle asiakkaalle voi samana päivänä tulla useampi kuin yksi tilastoitava käynti. Esimerkiksi lasten- ja äitiysneuvolassa perättäiset vastaanotot terveydenhoitajan ja lääkärin luona kirjataan molempien osalta.

Avustaminen toimenpiteessä tai hoitajan suorittama toimenpide lääkärikäynnin yhteydessä jne. ei kuitenkaan ole tässä tarkoitettu erillisenä kirjattava käynti. AvoHILMOon ei kerätä ns. avustavia suoritteita. HUOM: poikkeuksena tästä rokotukset, joista tulee aina kirjata erillinen käyntimerkintä. Kaikki annetut rokotukset tulee kirjata käynniksi AvoHILMOon, niitä ei pidä kirjata ns. avustavaksi suoritteeksi.

3.4.1 Käynnin perustiedot

Käyntipäivä ja kellonaika, aloitusaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, jolloin palvelun toteuttaminen aloitetaan. Käynnin aloitusajalla tarkoitetaan hetkeä, jolloin asiakas saapuu vastaanottotilanteeseen tai esim. kotikäynnin ollessa kyseessä ammattihenkilö saapuu asiakkaan luo.

Käyttötarkoitus:

Aikaleiman perusteella päätellään käynnin toteutuminen ja sen ajankohta.

Käyntipäivä ja kellonaika, lopetusaika

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, jolloin vastaanotto tai muu kontakti päättyy. Käynnin lopetusajalla tarkoitetaan hetkeä, jolloin asiakas poistuu vastaanottotilanteesta tai esim. kotikäynnin ollessa kyseessä ammattihenkilö poistuu asiakkaan luota. Ammattihenkilö saattaa käynnin lopetusajan jälkeen käyttää runsaastikin aikaa esim. lausuntojen kirjoittamiseen, asiakkaan asioiden järjestelemiseen tai muuhun samaan palvelutapahtumaan kuuluvaan toimintaan.

Käyttötarkoitus:

Käyntien luokittelu käynnin keston perusteella.

Ammatti

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.74.2001

Selitys hoidon tarpeen arviointitietojen yhteydessä kappaleessa 3.2. *Henkilö, joka arvioi hoidon tarpeen, on usein toinen kuin palvelutapahtuman toteuttaja. Ammatikoodin tulee tallentua molempien seurantapisteiden tietona.*

Palvelun toteuttaja

Määritelmä/kuvaus:

Palvelun toteuttajalla tarkoitetaan ammattihenkilöä, joka on käynnin vastaanottaja ja joka tekee siitä merkinnät asiakirjoihin.

Palvelun toteuttaja yksilöidään Valviran antamalla rekisteröintinumerolla. Rekisteröintinumero on mm. henkilön varmennekortin pintapainatuksessa ja viivakoodissa. Organisaatiot saavat sen Valviran rooli- ja attribuuttitietopalvelun kautta ja Terhikki-rekisterin verkkopalvelusta.

Käyttötarkoitus:

Hoidon jatkuvuuden tilastointi.

Luokat ja koodit:

Rekisteröintinumero on 11 merkin pituinen eli myös numerosarjan mahdolliset etunollat tulevat mukaan.

Palvelumuoto

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.125.2008

Käyttötarkoitus:

PTHAVO - Palvelumuoto -luokitusta käytetään perusterveydenhuollon avohoidon tilastoinnissa kuvaamaan terveydenhuoltolain mukaisia, organisaatioista riippumattomia avohoitopalveluja. Luokituksen avulla voidaan esim. laskea palvelutapahtumien lukumääriä ja osuuksia palvelumuodoittain. Potilastietojärjestelmissä palvelumuoto on useimmiten järjestelmän käyttäjän kulloisenkin tehtävän taustatiedoksi tallennettava oletustieto, mutta sen tulee olla käyttäjän muutettavissa, mikäli tehtäväkuva vaihtelee.

Yhteystapa

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.127.2008

Käyttötarkoitus:

PTHAVO - Yhteystapa -luokitusta käytetään perusterveydenhuollon avohoidon tilastoinnissa kuvaamaan terveydenhuollon ammat-

tihenkilön ja asiakkaan välisen vuorovaikutuksen tapaa. Potilastietojärjestelmiin kirjattavan yhteystapatiedon avulla voidaan esim. seurata, onko palvelutapahtumissa siirtymää kasvokkain tapahtuvasta vuorovaikutuksesta välilliseen vuorovaikutukseen.

Kävijäryhmä

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.123.2008

Määritelmä/kuvaus:

Kävijäryhmä kuvaa palvelutilanteessa läsnä olevien asiakkaiden sekä ammattihenkilöiden määrää ja tapahtuman yksityisyysastetta.

Käyttötarkoitus:

Avohoidon tilastointi, jossa voidaan tarkastella palvelutapahtumien lukumääriä erilaisten palvelutilanteiden mukaan.

Luokat ja koodit:

- 1 Yksilökäynti
- 2 Ryhmävastaanotto
- 3 Ryhmäkäynti
- 5 Perhekäynti
- 6 Yhteisötilaisuus

Luokkien selitteet:

1 Yksilökäynti

yhden identifioidun asiakkaan ja yhden ammattihenkilön välinen palvelutilanne

Yksilökäynti on kyseessä silloinkin, kun asiakkaalla (esim. kuulo- vammaisella) on mukanaan saattaja tai jos vastaanotolla on esim. toimenpiteessä avustavaa henkilökuntaa. Yksilökäynnistä on kyse myös silloin, kun äitiysneuvolakäynnillä on isä mukana. Jos isä saa palvelua, käynti kirjataan yksilökäynniksi hänen tietoihinsa.

2 Ryhmävastaanotto

yhden identifioidun asiakkaan ja vähintään kahden ammattihenkilön välinen palvelutilanne

Ryhmävastaanotoksi kirjataan esim. moniammatillinen kuntoutussuunnittelu psykiatria-, reuma-, aivohalvaus ym. asiakkaille.

AvoHILMO-tietue lähetetään jokaisen ryhmävastaanottoon osallistuneen eri ammattiryhmään kuuluvan henkilön kirjauksesta.

3 Ryhmäkäynti

kahden tai useamman identifioidun asiakkaan ja yhden tai useamman ammattihenkilön välinen palvelutilanne

Kirjaus tehdään jokaisen ryhmään osallistuvan tietoihin. Hoitoa voi ryhmässä antaa yksi tai useampi ammattihenkilö.

AvoHILMO-tietue lähetetään jokaisen ryhmäkäynnille osallistuneen eri ammattiryhmään kuuluvan henkilön kirjauksesta sekä kustakin asiakkaasta.

5 Perhekäynti

yhden identifioidun asiakkaan ja hänen perheensä sekä yhden tai useamman ammattihenkilön välinen palvelutilanne

Perhekäynnillä hoidetaan yhden asiakkaan sairautta/ongelmaa tai perheen ongelmaa. Hoitoon osallistuu asiakkaan lisäksi hänen perheensä jäseniä.

6 Yhteisötilaisuus

yhden tai useamman ammattihenkilön ja identifioimattoman asiakasjoukon välinen palvelutilanne

Yhteisötilaisuus kirjataan kävijäryhmäksi silloin, kun ammattihenkilö järjestää avoimen luento-/neuvonta- ym. tilaisuuden esimerkiksi koulussa ja oppilaitoksessa. Yhteisötilaisuuteen osallistuvista ei tehdä henkilökohtaisia asiakirjamerkintöjä. Yhteisötilaisuutta kirjattaessa henkilötunnuskenttä jätetään tyhjäksi.

Hoidon kiireellisyys

OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.121.2008

Selitykset Hoidon tarpeen arvioinnin tietojen yhteydessä kappaleessa 3.2

Tieto hoidon kiireellisyydestä tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että käynnin tietona. Kiireellisyysarvio voi olla erilainen eri yhteydessä.

Käynnin luonne

OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.124.2008

Selitykset Hoidon tarpeen arvioinnin tietojen yhteydessä kappaleessa 3.2

Tieto käynnin luonteesta tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että käynnin tietona. Tieto voi olla erilainen eri yhteydessä.

Ensikäynti

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.120.2008

Käyttötarkoitus:

PTHAVO - Ensikäynti -luokitusta käytetään perusterveydenhuollon avohoidon tilastoinnissa kuvaamaan asiakkaan/potilaan ensikäyntejä avohoitopalveluissa. Luokitusta voidaan käyttää palveluntuottajan ensi- ja uusintakäyntisuhteen laskennassa.

Ensikäynnillä tarkoitetaan asiakkaan/potilaan ensimmäistä käyntiä kyseisellä palveluntuottajalla kyseisen ongelman tai asian vuoksi. Määräävä tekijä ensikäyntilaskennassa on se, onko asiakkaan/potilaan hoitoon tai vastaanotolle hakeutumisen syynä uusi asia, ongelma tai vaiva.

Luokat ja koodit:

K = kyllä

E = ei

Luokkien selitteet:

K kyllä

kontakti kirjataan ensikäynniksi K (= Kyllä), kun asiakkaan/potilaan kanssa keskustelussa päädytään siihen, että asia, ongelma tai vaiva on uusi

Kontakti kirjataan ensikäynniksi (K) myös, kun asiakkaan kanssa keskusteltaessa päädytään siihen, että kyseessä on pitkäaikaisen ongelman paheneminen.

Samaa periaatetta käytetään myös terveydenhoitokäynneissä: Ensimmäinen käynti neuvolaan, kouluterveydenhuollon vastaanotolle jne. kirjataan ensikäynniksi. Muissa terveystarkastuksissa, seulon-
tatutkimuskäynneillä jne. merkintä voi oletusarvoisesti olla Kyllä.

E ei

kontaktin ensikäyntimerkinnäksi kirjataan E (= Ei), kun on kyse saman asian, ongelman tai vaivan vuoksi tapahtuvasta, ensimmäisen käynnin jälkeisestä käynnistä (uusintakäynti)

Esimerkkejä:

Neuvolassa 1. äitiysneuvolakäynti raskauden seurannassa on ensikäynti.

Hoito jatkuu samalla palveluntuottajalla toisessa palvelumuodossa, ei ole ensikäynti.

3.4.2 Tiedot käyntisistä ja toimenpiteistä

Käyntisy/diagnoosi

ICD-10 luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.1.1999

ICPC2-luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.31.2007

Määritelmä/kuvaus:

Käyntisyyllä tarkoitetaan tässä terveydenhuollon ammattihenkilön näkemystä asiakkaan terveysongelmasta tai asiasta, jonka vuoksi palvelutapahtuma toteutuu. Käyntisy voi olla jo määritetty diagnoosi (taudinmääritys), joka ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä tai se voi olla muu ammattihenkilön näkemys asiakkaan kuvaamasta oireesta tai ongelmasta.

Käyttötarkoitus:

Perusterveydenhuollon avohoidon asiakkaiden käyntisyyden tilastointi ja tutkimus. Potilasryhmittelyn kehittäminen.

Luokitukset:

ICD-10 -tautiluokitus

ICPC-2 -luokitus

Potilaan diagnoosi/ongelmaluettelo kuuluu valtakunnallisesti yhdenmukaisella tavalla koodattaviin, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisiin ydintietoihin. Perusterveydenhuollossa diagnoosin/käyntisyyden tallennuksessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 tai ICPC-2 -luokitusta.

Huom! Tarkoitus on, että jokaisella AvoHILMON palvelutapahtumalla on kirjattu, mitä asiaa, ongelmaa tai -ongelmia käynti koski. *Yhden käynnin aikana voidaan ottaa kantaa useampaan asiakkaan ongelmaan, joten koodeja voi olla useita.*

Koodeista ensimmäiseksi kirjataan se, joka eniten kuormitti kyseisellä käynnillä. Tämä järjestys tulee säilyttää tietuepöiminnassa.

ICPC-2 -luokitusta käytettäessä tulee ottaa huomioon, että käyntisyykkoodeina käytetään vain oire/syy/diagnoosi -koodeja, ei prosessikoodeja (koodinumerot välillä -30–69)! ICPC-2 -luokituksen käytöstä on saatavilla lisätietoa Kuntaliiton verkkosivuilla www.kunnat.net.

Lääkeainemyrkytyksen ICD-10 koodi on T36#. Kyseiseen diagnoosikenttään koodin perään tulisi lisätä myrkytyksen aiheuttaman lääkeaineen ATC-koodi. Jos lääkeainemyrkytyksen on aiheuttanut useampi lääkeaine, tulisi oleellisena pidettävät lääkeaineet kirjata omina diagnooseinaan toistamalla T36# ja perään lääkeaineen ATC-koodi. Jos järjestelmässä diagnoosikentän merkkimäärä on rajattu, mahtuu ATC-koodista vain 5 ensimmäistä merkkiä. Jos potilastietojärjestelmässä on mahdollista tallentaa diagnoosikenttään pidempi merkkijono, ATC-koodia on suotavaa käyttää 7-merkkisenä. 5 ensimmäistä merkkiä kuitenkin riittää. Lääkeainemyrkytyksissä tulee kirjata lisäksi tapaturman ulkoinen syy, ks. teksti alla.

Ulkoinen syy

ICD-10 luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.1.1999

Määritelmä/kuvaus:

Kun käynnin syy on kuvattu ICD-10 luokituksen ryhmiin S00–T98 kuu-luvalla koodilla ('vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden aiheuttamat sairaukset'), ja eräissä muissa tilanteissa, on myös ongelman ulkoinen syy annettava käynnin syyn lisäkoodilla.

Käyttötarkoitus:

Tapaturmatilastointi

Luokat:

ICD-10 koodiston koodit V01–Y89.

Tapaturmatyyppi

ICD-10 luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.1.1999

Määritelmä/kuvaus:

Kun käynnin syy on tapaturman aiheuttama ongelma (ulkoinen syy kuuluu ryhmiin W00–X59), kuvataan ulkoiseen syyhyn liittynyt toiminto ja tapahtumapaikka tapaturmatyyppi-koodilla. Liikenne-tapaturmien kohdalla (V00–V99) lisäkoodeja ei kuitenkaan tarvita.

Käyttötarkoitus:

Tapaturmatilastointi, jonka tietoa voidaan käyttää tapaturmien torjuntatyössä.

Luokat:

ICD-10 koodiston koodit Y94.0–96.9

Toimenpideluokitukset

SPAT (Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus)

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.128.2009 ja www.thl.fi/avohilmo

Käyttötarkoitus:

PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitusta käytetään kuvaamaan perusterveydenhuollon avohoidon toimintoja ja toimenpiteitä. Luokitusta käytetään terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisterin perusterveydenhuollon tiedonkeruussa. Sen avulla kerätään tilastotietoa erityisesti terveydenhuoltolakia täydentävien asetusten (338/2011, 339/2011) toimeenpanoa seuraaviin tilastoihin. Tietoja voidaan käyttää myös muihin terveydenhuollon valtakunnallisen henkilörekisterilain (556/1989) ja asetuksen (774/1989) säättämiin käyttötarkoituksiin. Luokitusta voidaan käyttää myös paikallisessa seurannassa.

Luokitus:

SPAT – Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus

Kirjaaminen: SPAT-luokituksella ja koodeilla kuvataan käynnin sisältöä: mitä käynnillä tehdään. Mitä tehtäviä terveydenhuollon ammattilainen teki/toteutti asiakkaan/potilaan hoitamiseksi.

SPAT-luokitus sisältää käännökset seuraaviin erityisluokituksiin: THL Toimenpideluokitus, SHToL, ICPC2, fysioterapialuokitus, toimintaterapialuokitus, FinLOINC ja ATL.

Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.33.2005

Määritelmä/kuvaus:

THL - Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus
OID=1.2.246.537.6.33.2005 Toimenpideluokituksen suun terveydenhuollon toimenpidekoodit.

Käyttötarkoitus:

Luokitusta käytetään kuvaamaan suun terveydenhuollossa tehtyjä toimenpiteitä. Se on käytössä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla ja Kansaneläkelaitos hyödyntää luokitusta suun terveyden-

huollon korvauskäytännöissä ja julkinen terveydenhuolto määrittäessään suun terveydenhuollon toimenpiteistä asetuksella säädetyt asiakasmaksut.

Luokat:

Suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen luokat.

3.4.3 Lääkitys- ja rokotustiedot

AvoHILMOon poimitaan potilaan voimassaoleva lääkitys kokonaisuudessaan riippumatta siitä, muutetaanko lääkitystä juuri ko. käynnillä. Rokotusta koskevat tiedot poimitaan sen käynnin tietoina, jolloin rokotuksia annetaan, tai kirjataan aiemmin annettuja rokotuksia. Rokotuspäivä on sama kuin käyntipäivä, jos käynnillä annetaan rokote. Rokotuspäivä on eri, jos käynnillä kirjataan aiemmin annettu rokote.

Rokotus

Määritelmä/kuvaus:

Rokotustieto ilmaisee, onko asiakkaalle annettu rokote vai ei.

Käyttötarkoitus:

Tietoa rokotuksen antamisesta käytetään erottamaan rokotusta kuvaava tietojoukko rokotusrekisteriä varten sekä erottamaan rokotemääräykset rokotuksista.

Luokat ja koodit:

Kyllä-koodi muodostetaan, jos on annettu rokotus tai kirjattu aiemmin annettu rokotus.

Ei-koodi muodostetaan, jos kyseessä on muu lääkitys.

Lääkeaine

ATC-luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.32.2007

Määritelmä/kuvaus:

Tieto lääkeaineesta ilmaisee rokotteen tai muun lääkeaineen ATC-luokan

Käyttötarkoitus:

Lääkekäytäntöjen tilastointi

Luokat ja koodit:

ATC-luokituksen koodi, joka löytyy lääkkeelle lääketietokannasta.

Lääkeaineen selite

Määritelmä/kuvaus:

Lääkeaineen selite ilmaisee rokotteen tai muun lääkeaineen, jos ATC-luokka ei ole tiedossa tai se ei ole pysyvä. Käytetään esim. tutkimuksessa, jolloin ei kirjoiteta ATC-luokan selitettä.

Käyttötarkoitus:

Selitetietoa käytetään erottamaan lääkeaine, jonka ATC-luokka ei sitä kerro.

Luokat ja koodit:

Vapaa merkkijono. Rokotteiden selitteistä on olemassa kuvaus, <http://www.thl.fi/roko/rokotusrekisteri/tunnistetiedot/Rokotteidentunnistetiedotkuvaus.pdf>

Lääkeaineen pakkausnumero (VNR)

Määritelmä/kuvaus:

Lääkeaineen pakkausnumero ilmaisee rokotteesta tai muusta lääkeaineesta pakkauksen yksiselitteisen numeron.

Käyttötarkoitus:

VNR-koodin avulla saadaan selville lääkkeen kauppanimi, lääke-
muoto ja pakkauskoko.

Luokat ja koodit:

VNR koodi, joka on kullakin lääkepakkauksella

Lääkeaineen kauppanimi

Määritelmä/kuvaus:

Lääkeaineen kauppanimi on valmistajan antama nimi lääkeaineelle tai rokotteelle

Käyttötarkoitus:

Tieto lääkeaineen kauppanimestä tarvitaan käytetyn lääkkeen tunnistamiseen, jos VNR-numeroa tai rokotteen eränumeroa ei ole tiedossa.

Luokat ja koodit:

Vapaa merkkijono

Määräämispäivä

Määritelmä/kuvaus:

Lääkitystieto, joka kertoo, milloin lääke on määrätty tai aloitettu tällä hetkellä voimassa olevalla annoksella. Aloituspäivä kertoo

viimeisen annoksen muutospäivän tai lääkkeen aloituspäivän. Jos järjestelmä ei pysty toimittamaan muuta kuin viimeisen reseptin-kirjoituspäivän, sitä voidaan käyttää määräämispäivänä. Rokotteiden osalta määräämispäiväksi laitetaan rokotuksen antopäivä, joka voi olla eri kuin käyntipäivä.

Käyttötarkoitus:

Tietoa lääkityksen määräämisen ajankohdasta käytetään potilaan lääkitystietoihin liittyviin tilastoihin. Rokotuspäivä on välttämätön rokotusten kattavuuden, vaikuttavuuden ja turvallisuuden arviointiin.

Luokat ja koodit:

yyyyMMddhhmm

Rokotteen eränumero

Määritelmä/kuvaus:

Valmistajan antama tunniste rokote-erälle tai rokoteyhdistelmän erälle. Rokotteen eränumero ilmaisee yksiselitteisesti rokotteen.

Käyttötarkoitus:

Rokotteen eränumeroa käytetään rokotteen tunnistamiseen. Rokotteiden tehoon tai haittavaikutusprofiiliin voi liittyä eräkohtaista vaihtelua, muun muassa siksi, että osa rokotteista sisältää eläviä mikrobeja. Rokotteen eränumero on tärkeä rokotteen tunnistamista varten.

Luokat ja koodit:

Vapaa merkkijono

Annoksen järjestysluku

Määritelmä/kuvaus:

Rokotussarjan kyseessä ollessa ilmaisee annetun rokotteen järjestyksen sarjassa.

Käyttötarkoitus:

Annoksen järjestysluku tarvitaan rokotusohjelman toteutumisen seurantaan, sillä useat rokotteet vaativat useita annoksia suojan syntymiseksi. Myös haittavaikutusten todennäköisyyttä arvioitaessa annoksen järjestysluku on tarpeen.

Luokat ja koodit:

Vapaa merkkijono

Rokotustapa

Luokituksen OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.111.2007

Määritelmä/kuvaus:

AR/YDIN - Rokotustapakoodisto ilmaisee, miten rokotus on annettu.

Käyttötarkoitus:

Rokotteita voidaan antaa usealla eri tavalla, ja niin tehoa kuin haittavaikutuksen ja rokotuksen mahdollista syy-yhteyttä arvioitaessa antotapaa käytetään hyväksi.

Luokat ja koodit:

ID = Ihoon

IM = Lihakseen

PO = Suun kautta

SC = Ihonalaisesti

MUU = Muu antotapa

Luokkien selitteet:

Ihoon

Rokotus on annettu ihoon.

Lihakseen

Rokotus on annettu lihakseen.

Suun kautta

Rokotus on annettu suun kautta.

Ihonalaisesti

Rokotus on annettu ihonalaisesti.

Muu antotapa

Rokotus on annettu muulla tavoin kuin suun kautta, ihoon, ihonalaisesti tai lihakseen

Pistoskohta

Luokituksen OID koodistopalvelimella 1.2.246.537.6.110.2007

Määritelmä/kuvaus:

AR/YDIN - Pistoskohta-koodistoa käytetään ilmaisemaan rokotuksen pistoskohtaa.

Käyttötarkoitus:

Tieto pistoskohdasta on välttämätön rokotusten jälkeisten mahdollisesti esiintyvien oireiden ja tiettyyn pakkaan annetun rokotteen yhdistämiseksi. Valtaosa rokotteiden aiheuttamista haittavaikutuk-

sista esiintyy pistopaikalla. Rokotteita voidaan antaa useita samana päivänä, eri kohdille.

Luokat ja koodit:

OO = Oikea olkavarsi
 OP = Oikea pakara
 OR = Oikea reisi
 VO = Vasen olkavarsi
 VP = Vasen pakara
 VR = Vasen reisi
 Muu = Muu pistoskohta

Luokkien selitteet:

Oikea olkavarsi

Rokotuksen pistoskohta on oikea olkavarsi

Oikea pakara

Rokotuksen pistoskohta on oikea pakara

Oikea reisi

Rokotuksen pistoskohta on oikea reisi

Vasen olkavarsi

Rokotuksen pistoskohta on vasen olkavarsi

Vasen pakara

Rokotuksen pistoskohta on vasen pakara

Vasen reisi

Rokotuksen pistoskohta on vasen reisi

Muu

Rokotuksen pistoskohta on muu kuin vasen reisi, oikea reisi, vasen olkavarsi, oikea olkavarsi, vasen pakara tai oikea pakara

3.4.4 Terveysteen liittyvät tekijät

AvoHILMOn tietosisältöön 2.1 on liitetty sellaisia keskeisiä terveyteen liittyviä tietoja, joiden rakenteet ovat tietojärjestelmissä jo olemassa tai tulossa lähitulevaisuudessa.

Paino

Paino ilmoitetaan THL:ään kokonaislukuna grammoina. Tieto henkilön painosta poimitaan, jos se on käynnillä kirjattu.

Pituus

Pituus ilmoitetaan THL:ään millimetreinä. Tieto henkilön pituudesta poimitaan, jos se on käynnillä kirjattu.

Suun terveyden indeksi D

Ilmaisee karioituneiden (Decayed) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–32.

Suun terveyden indeksi M

Ilmaisee puuttuvien (Missed) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–32.

Suun terveyden indeksi F

Ilmaisee paikattujen (Filled) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–32.

Suun terveyden indeksi d

Ilmaisee karioituneiden (decayed) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–20.

Suun terveyden indeksi m

Ilmaisee puuttuvien (missed) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–20.

Suun terveyden indeksi f

Ilmaisee paikattujen (filled) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–20.

Suun ienkudoksen tila (CPI)

Suun ienkudoksen tila määritetään merkkijonosta, jossa kukin merkki ilmaisee leuan yhden sekstantin ienkudoksen tilaa kuvaavan arvon välillä 0–4. Ensimmäinen merkki on sekstantti yläoikea, toinen = yläkeski, kolmas = ylävasen, neljäs = alaoikea, viides = alakeski, kuudes = alavasen.

Tupakointistatus

Luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.251.2010

Määritelmä/kuvaus:

Luokitus on tarkoitettu kuvaamaan henkilön ilmoitusta omasta tupakoinnistaan tai tupakansavulle altistumisestaan.

Käyttötarkoitus:

Tilastotiedon tuottaminen tupakoinnin terveysriskistä. Tieto tupakointistatuksesta poimitaan, jos se on käynnillä kirjattu.

Luokat ja koodit:

- 1 Tupakoi päivittäin
- 2 Tupakoi satunnaisesti
- 3 Merkittävä passiivinen tupakointi
- 4 Ei merkittävää tupakka-altistusta
- 9 Ei tietoa tupakoinnista

Luokkien selitteet:

Tupakoi päivittäin

Tupakoin tällä hetkellä vähintään yhtä savuketta vastaavan määrän päivittäin.

Tupakoi satunnaisesti

Tupakoi tällä hetkellä harvemmin kuin päivittäin.

Merkittävä passiivinen tupakointi

Ei tupakoi itse, mutta altistuu tällä hetkellä tupakansavulle siinä määrin, että se oletettavasti aiheuttaa terveysriskin.

Ei merkittävää tupakka-altistusta

Ei tupakoi tällä hetkellä itse eikä altistu tällä hetkellä tupakansavulle siinä määrin, että se oletettavasti aiheuttaisi terveysriskiä.

Ei tietoa tupakoinnista

Tämänhetkisestä tupakoinnista ei ole tietoa.

3.4.5 Tiedot jatkohoidosta

Jatkohoito

Luokituksen OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.128.2009

Määritelmä/kuvaus:

Jatkohoitoluokitus kuvaa, miten asiakkaan asiassa tullaan etene-
mään.

Käyttötarkoitus:

Luokitusta käytetään perusterveydenhuollon avohuollon tilastoin-
nissa. Jatkohoitokirjaus tehdään myös suun terveydenhuollossa.

Luokat ja koodit:

SPAT -luokitus, josta jatkohoidon luokkina käytetään SPAT-
ryhmään 1333 kuuluvilla koodeilla (1334–1347, 1397–1398) mer-
kittyjä luokkia.

3.5 Tiedot palvelutapahtuman peruuntumisesta

Palvelutapahtuman peruuntumisen ajankohta

Määritelmä/kuvaus:

Kertoo ajankohdan, milloin varattu aika on peruutettu

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta

Palvelutapahtuman peruuntumisen syy

OID koodistopalvelimella: 1.2.246.537.6.126.2008

Määritelmä/kuvaus:

Kuvaa, miksi suunniteltu palvelutapahtuma ei toteutunut.

Käyttötarkoitus:

Hoidon saatavuuden seuranta. Asiakkaasta johtuva peruuntuminen voidaan poistaa aikamäärien mittauksesta.

Palvelutapahtuman peruuntumisen syy kirjataan, kun hoidon tarpeen arviointi ja/tai ajanvaraus on tehty, mutta käyntiä ei tapahdu (varattu aika kuitataan pois ajanvarauslistasta).

Luokat ja koodit:

Y30 asiakkaasta johtuva syy

Y32 organisaatiosta johtuva syy

Y90 tekninen peruuttaminen

Luokkien selitteet:

Y30 asiakkaasta johtuva syy

Asiakas jätti tulematta varatulle ajalle, peruutti ajan tai siirsi sen.

Y32 organisaatiosta johtuva syy

Ajanvaraus peruutetaan organisaatiosta johtuvasta syystä ja varataan uusi aika. Ei keskeytä hoidon odotuksen seurantaa.

Y 90 tekninen peruuttaminen

Teknisellä peruutuksella tapaus poistetaan tarvittaessa hoidon odotuksen mittauksesta.

4 AvoHILMO -tietojen toimittaminen

AvoHILMO-tietojen toimittamisen vaiheet ovat:

- tietojen poiminta asiakastietojärjestelmästä
- tiedoston salaus
- tiedoston lähetyks
- tiedoston vastaanotto

4.1 Tietojen poiminta ja aineiston muodostaminen

AvoHILMO:n tietosisältö versio 2.1, joka on voimassa 1.1.2015 alkaen, on kuvattu tämän oppaan liitteessä. Tietojen poiminnasta ja tiedoston muodostamisesta on laadittu erillisohje, joka on noudettavissa THL:n sivustolta osoitteessa www.thl.fi/avohilmo.

Käytettävät koodistot ja luokitukset ovat noudettavissa koodistopalvelimelta osoitteesta www.thl.fi/koodistopalvelu.

Lähetyksen tulee sisältää jokaiselta käynniltä myös toimipaikan sote-rekisteritieto.

4.2 Tietojen lähettäminen

AvoHILMO-tiedot toimitetaan THL:ään sähköisesti. Tiedot lähetetään mielellään kerran vuorokaudessa siten, että lähetyksen sisältämä poiminta sisältää edellisen vuorokauden aikana tehdyt muutokset.

Opas viestinvälityksestä on noudettavissa THL:n sivustolta osoitteesta www.thl.fi/avohilmo.

5 Hoitoon pääsyä ja terveystarkastuksia koskevat merkinnät

5.1 Hoitoon pääsyn merkinnät

Vuodesta 2014 lähtien THL tuottaa hoitoon pääsyn seurannassa tarvittavat tiedot valvontaviranomaisia varten AvoHILMOsta. Perusterveydenhuollon hoitoon pääsystä säädetään terveydenhuoltolain (1326/2010) 51§:ssä.

Seurantaan otetaan mukaan tietueet, joissa täyttyvät seuraavat ehdot:

Käynnin luonne = Sairaanhoito

Kiireellisyys = Ei-kiireellinen

Hoidon tarpeen arvioinnin tulos = Muut paitsi Y19 ja Y21

Ajanvarausta ei ole peruttu

5.1.1 Esimerkkitilanteita

1) Asiakas haluaa palvelua ongelman tai asian vuoksi

Asiakas soittaa puhelimella tai saapuu ajanvarauspisteeseen. Terveystarkastuksen ammattihenkilö tekee samalla hoidon tarpeen arvion.

Hoidon tarpeen arvioinnista kirjataan seuraavien luokitusten tiedot: Kiireellisyys, käynnin luonne sekä hoidon tarpeen arvioinnin tulos. Jos tehdään ajanvaraus, Hoidon tarpeen arvioinnin tulos -luokituksen koodiksi tulee Y18 (ajanvaraus). Jos asiakas ohjataan päivystykseen, oman kotikuntansa palveluun tms., koodi on Y19 (muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus). Jos hoidon tarpeen arvioinnissa päädytään siihen, että aikaa ei tarvita ja asiakkaalle annetaan kotihoito-ohjeita, kirjaus on Y21. Jos ajanvaraus olisi tarpeellinen, mutta aikoja ei ole antaa, kirjaus on Y22 (Hoito tarpeellista, mutta aikoja ei ole antaa organisaatiosta johtuvista syistä).

2) Asiakas tarvitsee yleistä neuvontaa

Asiakas ei pyri palvelun piiriin, vaan tarvitsee yleistä neuvontaa, pyytää reseptin uusittavaksi tai kysyy laboratoriovastauksia. Mitään tilastomerkinäköjä hoidon tarpeesta ei tehdä.

3) Yhteydenotto uusintakäyntiä varten

Asiakas ottaa yhteyttä ja haluaa tehdä ajanvarauksen aiemmin aloitetun hoidon jatkoksi. Tehdään ajanvaraus. Hoidon tarve on arvioitu ja todettu aiemmin, eikä sitä tarvitse arvioida uudelleen.

4) Yhteydenotto ei-ammattihenkilöön.

Asiakas ohjataan välittömästi terveydenhuollon ammattihenkilölle, joka arvioi hoidon tarpeen ja tekee merkinnät viimeistään kolmen arkipäivän kuluessa yhteydenotosta.

5) Asiakas tulee päivystyksenä suoraan vastaanotolle.

AvoHILMOa varten tarvitaan vain käyntimerkinnät, joten erillistä hoidon tarpeen arviointia ei tarvitse välttämättä tehdä.

6) Hoidon tarpeen arviointia ei tarvitse tehdä, jos asiakas ottaa yhteyttä ehkäisevän terveydenhuollon käynnin vuoksi tai työterveyshuoltoon.

5.1.2 Esimerkkejä suun terveydenhuollosta

STM, Valvira, THL ja terveystarkastusten edustajat ovat käsitelleet suun terveydenhuollon merkintöjä hoidon tarpeen arvioinnista ja sopineet seuraavista:

Tapaus 1:

Hoidontarpeen arviointi (Hta) puhelimessa:

Kyseessä lasten ja nuorten ensimmäinen suun terveydenhuollon ammattilaisen tekemä määräaikaistarkastus (1-2v), ehkäisevä suun perusterveydenhuolto.

HTA-merkinnät:

Hta_kiireellisyys: E= ei-kiireellinen hoidon tarve

Hta_käynnin luonne: TH=terveydenhoito

Hta_tulos: Y18 = Ajanvaraus

Ei kuulu hoitoonpääsyseurannan piiriin

Tapaus 2:

Hoidontarpeen arviointi puhelimessa:

Asiakas haluaa tutkimukseen, aiempi hoito tehty valmiiksi ja päättynyt esim. vuoden sisällä. Ei perusteita tutkimukselle tai hoidolle, ei ilmene oireita tms.

HTA-merkinnät:

Hta_kiireellisyys: E= ei-kiireellinen hoidon tarve

Hta_käynnin luonne: TH=terveydenhoito

Hta_tulos: Y21 = Annettu neuvontaa/kotihoito-ohjeet. Asiakasta pyydetään soittamaan sovitun ajan kuluttua.

Hoidontarpeen arvioinnin tulos kirjattava myös potilasasiakirjoihin samoin kuin annettu neuvonta ja ohjaus.

Ei kuulu hoitoonpääsyseurannan piiriin

Tapaus 3:

Hoidontarpeen arviointi puhelimessa:

Asiakas hakeutuu hoitoon, haluaa tutkimuksiin ja Hta:ssa todetaan tutkimuksen tai hoidon tarvetta (=sh) tai potilaalle määritelty yksilöllinen hoitoväli (tutkimuksen tai hoidon tarve). Hoidon tarpeen kiireellisyys huomioon ottaen (Yhtenäiset hoidon perusteet ja päätöspuu).

HTA-merkinnät:

Hta_kiireellisyys: E= ei-kiireellinen hoidon tarve

Hta_käynnin luonne: SH=sairaanhoito

Hta_tulos: a) Y18 = ajanvaraus

Hta_tulos: b) Y22 = Hoito tarpeellista, aikaa ei ole antaa. Jos aikaa ei voida antaa, asetetaan ns. ajanvarausjonoon ja annetaan tieto odotusajasta

Kuuluu hoitoonpääsyseurannan piiriin

Tapaus 4:

Tavanomainen ajanvaraus hoitokäynnille, joka liittyy aloitettuun hoitajaksoon

Ajanvaraus puhelimitse:

Hoitojakso kesken, diagnosoitu sairaus, hoitosuunnitelmassa sovittu hoito- tai kontrolliajankohta. Lapsi tai aikuinen

Ei kuulu hoitoonpääsyseurannan piiriin

Muita tilanteita:

Asiakas tulee päivystykseen esim. särky- tai oirepotilaana

HTA-merkintöjä ei tarvita

Käyntimerkinnät:

kaynti_kiireellisyys: 1 = Päivystys

kaynti_käynnin luonne: SH=sairaanhoito

Ei kuulu hoitoonpääsyseurannan piiriin

5.2 Merkinnät neuvola-asetuksen mukaisista terveystarkastuksista

Vuodesta 2015 lähtien THL tuottaa AvoHILMOsta lasten ja nuorten terveystarkastusten toteutumisesta valvontaviranomaisten tarvitsemat tiedot³. Valtioneuvoston asetuksessa neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (VNA 338/2011⁴) säädetään ko. tarkastuksista. Terveystarkastusten toteutuminen päätellään AvoHILMO:n SPAT-koodeista.

Terveystarkastuksissa käytettäviä käyntisyy- ja SPAT-merkintöjä:

- Käyntisyy ICD10-koodilla, esim.
 - Lastenneuvolatarkastus: Z00.1 (lapsen rutiinimainen terveystarkastus)
 - Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tarkastus: Z00.1 (lapsen rutiinimainen terveystarkastus), Z00.3 (murrosiän kehitysvaiheen tarkastus), Z10.8 (muun väestöryhmän rutiinimainen yleinen terveystarkastus)
 - Äitiysneuvolatarkastus: Z34.0 (normaalin ensiraskauden seuranta), Z34.8 (muun normaaliraskauden seuranta), Z34.9 (määrittämätön normaaliraskauden seuranta), Z35.9 (määrittämätön riskiraskauden seuranta)
- Käyntisyy ICPC2-koodilla
 - A98 (terveyden ylläpito/sairauden ennaltaehkäisy)
 - W78 (raskaus)
 - W84 (riskiraskaus)
- Toiminnot SPAT-luokituksella

SPAT1197	Lasta odottavan perheen laaja terveystarkastus	Lasta odottavan perheen laaja terveystarkastus. Tähän terveystarkastukseen kuuluu äidin ja sikiön terveydentilan tutkiminen sekä koko perheen hyvinvoinnin selvitys haastattelulla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Ks. asetus 338/2011.
----------	--	--

³ http://www.valvira.fi/ohjaus_ja_valvonta/valvontaohjelmat/sosiaali_ja_terveydenhuolto/lasten_ja_nuorten_ehkaisevat_terveyspalvelut

⁴ http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=23058&name=DLFE-15431.pdf

SPAT1379	Raskaana olevan terveystarkastus	Raskauden aikaiset terveystarkastukset tarkastusohjelman mukaisesti sekä toimenpiteet, tutkimukset ja ohjaus äitiysneuvolaikäynnin ja seurantakäynnin aikana. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 15 §, VNA 338/2011, 9 §.
SPAT1380	Synnytyksen jälkitarkastus	Synnytyksen jälkeen tehtävä jälkitarkastus.
SPAT1381	Laaja terveystarkastus 4 kk:n iässä	Neljän kuukauden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1382	Laaja terveystarkastus 18 kk:n iässä	Kahdeksantoista kuukauden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1383	Laaja terveystarkastus 4 vuoden iässä	Neljän vuoden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1384	Laaja terveystarkastus ensimmäisellä luokalla	Ensimmäisen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.

SPAT1385	Laaja terveystarkastus viidennellä luokalla	Viidennen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1386	Laaja terveystarkastus kahdeksannella luokalla	Kahdeksannen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi sekä arvio oppilaan erityisistä tarpeista ammattivalinnan ja jatko-opiskelun kannalta sekä suunnitelma tarvittavista tukitoimista. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1315	Lasten ja nuorten määräaikainen terveystarkastus	Määräaikainen terveystarkastus ja tarvittaessa siitä laadittu suppea todistus neuvolassa, koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa tai ehkäisevässä suun terveydenhuollossa, pl. laaja terveystarkastus ja asevelvollisen terveystarkastus.
SPAT1317	Yksilöllisen tarpeen mukainen terveystarkastus	Aiemmassa terveystarkastuksessa havaitun ongelman yksilöllisen tarpeen mukainen seuranta.
SPAT1388	Yksilöllisen tarpeen mukainen laaja terveystarkastus	Lapsen tai oppilaan laaja terveystarkastus, joka järjestetään yksilöllisen tarpeen perusteella määräaikaisten laajojen terveystarkastusten lisäksi. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen tai oppilaan vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen tai oppilaan terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.

SPAT1389	Erityisen tuen tarpeen mukainen käynti	Erityisen tuen tarpeen selvittämiseksi tai tuen järjestämiseksi tehdyt toimenpiteet käynnin aikana. Esimerkiksi tuen tarpeen selvittäminen tai tuen järjestäminen pitkäaikaisen sairauden tai toimintakyvyn aleneman vuoksi, voinnin selvittely ja tukeminen mielialaan, psykosomaattiseen oireiluun, perhe-, koulu- tai kaveritilanteeseen liittyvissä tilanteissa. Erityisen tuen tarve on selvitettävä, jos alle kouluikäisessä lapsessa, oppilaassa, opiskelijassa, perheessä tai ympäristössä on tekijöitä, jotka voivat vaarantaa tervettä kasvua ja kehitystä. Ks. asetus 338/2011, 13 §.
SPAT1362	Terveystarkastajan arvio suun terveydentilasta	Lapselle 1–6 vuoden ikäisenä tehtyyn terveystarkastukseen sisältyvä terveydenhoitajan arvio suun terveydentilasta. (Asetus 338/2011 9§ kohta 3.)
SPAT1320	Lastensuojelulain mukainen terveyden tutkiminen	Lääkärin tutkimus, jossa lapsen tämänhetkinen psykofyysinen vointi sekä kasvu- ja kehityshistoria tarkastetaan, ja lapsi ohjataan tarpeenmukaisiin jatkotutkimuksiin, hoitoihin ja kuntoutukseen sekä pitkäaikaisseurantaan.
SPAT1363	1. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste	Ensimmäisenä opiskeluvuonna tehty terveystarkastus lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle.
SPAT1364	2. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste	Toisena opiskeluvuonna tehty terveystarkastus lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle.
SPAT1365	1.opiskeluvuoden tarkastus, erityistarve, toinen aste	Ensimmäisenä opiskeluvuonna tehty terveystarkastus erityisopetuksessa olevalle tai opiskelijalle, jonka terveydentilan ja opiskelukyvyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle.
SPAT1366	Terveyskyselyyn perustuva terveystarkastus	Terveystarkastus, joka on tehty terveyskyselyyn perusteella yliopistossa, ammattikorkeakoulussa tai muussa asetuksen (338/2011) 9§ 6) kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle.

SPAT1367	2.asteen opiskelijan tarkastus, yksilöllinen tarve	Terveystarkastus, joka on tehty yksilöllisen tarpeen vuoksi lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle.
SPAT1387	1. opiskeluvuoden terveyskysely, korkea aste	Ensimmäisenä opiskeluvuonna ammattikorkeakoulussa ja yliopistossa tai vastaavaan tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevalle opiskelijalle tehtävä terveys- ja hyvinvointitilanteen arviointi terveyskyselyn perusteella ilman vastaanottoa. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1390	Opiskeluun soveltumattomuuden arviointi	Toimenpiteet opiskeluun soveltumattomuuden arvioimiseksi (ns. sora-lainsäädännön (opiskeluun soveltumattomuuteen liittyviä ratkaisuja) toimenpiteet terveydenhuollossa. SORA-säännökset ovat lainsäädäntökokoaisuus, johon kuuluvat seuraavat lait (HE 164/2010 vp): laki ammatillisesta koulutuksesta (630/1998), laki ammatillisesta aikuis-koulutuksesta (631/1998), ammattikorkeakoululaki (351/2003) ja yliopistolaki (558/2009)).
SPAT1396	Monialaisen asiantuntijaryhmän tapaaminen	Opiskelijan tuen tarpeen selvittäminen ja tarvittavien opiskeluhoitopalvelujen järjestäminen tapauskohtaisesti kootussa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Ks. oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 14).
SPAT1369	Oppilaitoksen opiskeluhoitoryhmän tapaaminen	Oppilaitoksen opiskeluhoitolausun suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaavan monialaisen oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän toiminta, joka vastaa yhteisöllisen opiskeluhoitolausun toteutumisesta. Ks. oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 14).
SPAT1332	Opintoympäristön terveydellisten olojen tarkastus	Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveydellisuuden ja turvallisuuden tarkastus yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

SPAT1391	Perhetilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	Perheen ajankohtaiseen tilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus. Ajankohtainen tilanne voi liittyä esim. perheenjäsenen sairastumiseen tai kuolemaan, perherakenteen muutokseen tai muuhun perheeseen liittyvään tilanteeseen tai kriisiin. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
SPAT1392	Parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	Parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus, joka voi liittyä esim. erimielisyyksien ratkaisuun, rooleihin ja parisuhteen hoitamiseen. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
SPAT1393	Vanhemman ja lapsen vuorovaikutusta tukeva ohjaus	Vanhemmuuteen tai vanhemman ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen (esim. kasvatuskäytäntöihin) liittyvä neuvonta ja ohjaus. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
SPAT1394	Elinolosuhteisiin liittyvä neuvonta ja ohjaus	Elinolosuhteisiin (esim. toimeentuloon ja arjen hallintaan) liittyvä neuvonta ja ohjaus.

- Suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen luokat
 - SAA-, SAB- ja SCF -ryhmien toimenpiteet
 - WYA40 (suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvio ensimmäistä lasta odottavalle perheelle)
 - WYA50 (opiskelijalle tehtävä suun terveystarkastus, jossa selvitetään suun terveysneuvonnan ja palvelujen tarve)

Em. asetuksen mukaan terveystarkastuksen voi tehdä terveydenhoitaja tai lääkäri. Laajan terveystarkastuksen tekee sekä terveydenhoitaja että lääkäri joko erillisellä tai yhdellä vastaanotolla. Sekä terveydenhoitaja että lääkäri kirjaavat / tilastoivat käynnin ja laajan terveystarkastuksen SPAT-koodin. Suun terveystarkastuksen voi tehdä hammaslääkäri, suuhygienisti tai hammashoitaja.

Laajaan terveystarkastukseen sisältyy vanhempien hyvinvoinnin arvio. Sen yhteydessä saaduista tutkimustuloksista ja muista havainnoista tehdään merkinnät heidän terveystietomukseensa ja tarvittaessa lapsen terveystietomukseen. (STM 2009:20). Tällöin perheenjäsenen palvelutapahtumasta tehdään myös AvoHILMO-ilmoitus. Myös perheenjäsenen tarkastuksessa käytetään laajaa terveystarkastusta kuvaavaa koodia.

5.3 Opiskelu- ja työelämän ulkopuoliset terveystarkastukset

- Perusterveydenhuollon muissa terveystarkastuksissa käytetään alla mainittuja SPAT-koodeja.

SPAT1395	Opiskelu- ja työelämän ulkopuolella olevien terveystarkastus	Opiskelu- ja työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille sekä ikäihmisille tehtävä terveystarkastus. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010,13 §.
SPAT1321	Asevelvollisen terveystarkastus	Puolustusvoimien ohjeen ja lomakkeen mukainen terveystarkastus.

5.4 Tiedot jatkohoidosta

- Avohoitokäyntien jatkohoitotiedot kirjataan/tilastoidaan SPAT-luokituksen jatkohoitokodeilla. Käytetään myös suun terveydenhuollossa.

SPAT1333 HOIDON SUUNNITTELU, JATKOHOIDON JÄRJESTÄMINEN

SPAT1334	Ei jatkotoimenpidettä	Ei tehty jatkohoitosuunnitelmaa tämän kontaktin perusteella. Asiakas ottaa tarvittaessa yhteyttä
SPAT1335	Jatkohoidon suunnitelma, jatkohoidon järjestäminen	Muu jatkohoidon suunnitelman laatiminen ja jatkohoidon järjestäminen
SPAT1336	Tutkimuspyyntö	Tutkimuspyyntö
SPAT1337	Puhelinajan varaaminen	Varataan puhelinaika
SPAT1338	Sopimus kirjeestä/sähköisestä yhteydenotosta	Sopimus kirjeestä/sähköisestä yhteydenotosta
SPAT1339	Uusi vastaanottoaika	Sisältää sopimuksen hoito- tai tarkastusohjelmaan kuuluvasta uudesta käynnistä
SPAT1397	Ohjaus kouluterveydenhuollon erikoistutkimuksiin	Ohjaus silmä- tai korvalääkärille, lasten- tai nuorisopsykiatrille tai psykologin tutkimuksiin
SPAT1398	Ohjaus opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluihin	Ohjaus opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluihin, sisältää myös opintopsykologin palvelut

SPAT1340	Ohjaus muulle ammattiryhmälle kuin lääkärille	Ei sisällä lääkärille tai hammaslääkärille ohjaamista
SPAT1341	Ohjaus lääkärille tai hammaslääkärille	Ohjaus lääkärille tai hammaslääkärille
SPAT1342	Lähete erikoissairaanhoidon	Sisältää myös konsultaatiopyynnön
SPAT1343	Ohjaus yksityiseen tutkimukseen tai hoitoon	Ohjaus yksityiseen tutkimukseen tai hoitoon
SPAT1344	Ohjaus päihdepalveluihin	Ohjaus päihdepalveluihin
SPAT1345	Ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen	Ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen
SPAT1346	Ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen	Ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen
SPAT1347	Lähete perusterveydenhuollon vuodeosastolle	Lähete perusterveydenhuollon vuodeosastolle

LIITE 1. AvoHILMO -tietosisältö 2015, versio 2.1

AvoHILMO -palvelutapahtuman tietosisältö 2015
Versio 2.1

Kentän sisältö	Kentän nimi	Esimerkki	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella
Palvelutapahtuman perustiedot				
Asiakkaan henkilötunnus	hatu	160360-169N	Henkilötunnus	
Asiakkaan kotikunta	kunta	091	VRK/THL - Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21.2003
Asiakkaan asuinpaikan postinumero	postinumero	00820	Postinumero koodisto	
Palveluntuottaja	tuottaja	50152	Palveluntuottajakoodi (Topi)	
Palveluntuottajan palveluyksikkö	yksikko		THL-SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202.2008
Valinnanvapauden päivämäärä	ajankohta	200710111230	Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Seurantatietueen tunnus	tunnus		Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivitysaika	päivitetty		Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Yhteydenotto				
Yhteydenottoaika ja kellonaika	ajankohta	200710091230	Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Hoidon tarpeen arviointi				
Hoidon tarpeen arvioimispäivä ja kellon	ajankohta	200710111230	Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Ammatti	ammatti	32311	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74.2001
Hoidon kiireellisyys	kiireellisyys	K	PTHAVO- Hoidon kiireellisyys -luokitus	1.2.246.537.6.121.2008
Käynnin luonne	luonne	TH	PTHAVO- Käynnin luonne -luokitus	1.2.246.537.6.124.2008
Hoidon tarpeen arvioinnin tulos	tulos	Y20	PTHAVO-Hoidon tarpeen arvioinnin tulos -luokitus	1.2.246.537.6.122.2008
Ajanvaraus				
Ajanvarauksen tekopäivä ja kellonaika	ajankohta	200710111230	Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Käynnille varattu ajankohta	varattu	200711091230	Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Ammatti	ammatti	32311	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74.2001
Palvelumuoto	palvelumuoto	T11	PTHAVO - Palvelumuoto -luokitus	1.2.246.537.6.125.2008
Yhteystapa	yhteystapa	R10	PTHAVO - Yhteystapa -luokitus	1.2.246.537.6.127.2008
Käynnin toteutuminen				
Käyntipäivä ja kellonaika, aloitusaika	ajankohta	200711091230	Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Käyntipäivä ja kellonaika, lopetusaika	ajankohta	200711091300	Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Ammatti	ammatti	32261	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74.2001
Palvelun toteuttaja	toteuttaja		Valviran rekisteröintinumero	
Palvelumuoto	palvelumuoto	T11	PTHAVO - Palvelumuoto -luokitus	1.2.246.537.6.125.2008
Yhteystapa	yhteystapa	R10	PTHAVO - Yhteystapa -luokitus	1.2.246.537.6.127.2008
Kävijäryhmä	kävijäryhmä	1	PTHAVO - Kävijäryhmä -luokitus	1.2.246.537.6.123.2008
Hoidon kiireellisyys	kiireellisyys	K	PTHAVO- Hoidon kiireellisyys -luokitus	1.2.246.537.6.121.2008
Käynnin luonne	luonne	SH	PTHAVO- Käynnin luonne -luokitus	1.2.246.537.6.124.2008
Ensikäynti	ensikäynti	K	PTHAVO- Ensikäynti -luokitus	1.2.246.537.6.120.2008
Käyntisyyt ja toimenpiteet				
Käyntisyy ICD10	icd10	S90.0	ICD10 -luokitus	1.2.246.537.6.1.1999
Ulkoinen syy ICD10	ulkoinenSyy		ICD10 -luokitus	1.2.246.537.6.1.1999
Tapaturmatyyppi ICD10	tapaturmatyyppi		ICD10 -luokitus	1.2.246.537.6.1.1999
Käyntisyy ICP2	icpc2	D09	ICPC2 -luokituksen oire/syykoodit	1.2.246.537.6.31.2007
Avohoidon toimenpide, SPAT	toimenpide	SPAT1010	Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus (SPA)	1.2.246.537.6.128.2009
Suun th toimenpide	suu/toimenpide	SA02	Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.33.2005
Laakitys ja rokotus				
Rokotus	rokotus	kyllä	kyllä/ei. Jos on annettu rokotus = kyllä, muuten = ei.	
Laäkeaine	atc		ATC-luokitus	1.2.246.537.6.32.2007
Laäkeaineen selite	atcSelite		Vapaa merkijono tilanteissa, jos ATC-koodia ei ole määritetty	
Laäkeaineen pakkausnumero	vnr		VNR-numero	
Laäkeaineen kaupp nimi	kaupp nimi	HIBERIX	Valmistajan nimi rokotteelle; vapaa merkijono	
Määräämis päivä	maaratty		Lääkityksen määräämisajankohta yyyMMddhhmm	
Rokotteen eränumero	eranumero		Valmistajan antama rokotteen tunnist	
Annoksen järjestysluku	järjestys	2	Rokotussarjan kyseessä ollessa järjestysnumero tai vapaa merkijono	
Rokotustapa	rokotustapa	IM	AR/Ydin rokotustapakoodisto	1.2.246.537.6.111.2007
Pistoskohta	pistoskohta	OO	AR/Ydin pistoskohtakoodisto	1.2.246.537.6.110.2007
Terveystekijät				
Suun th indeksi D	karioituneet1	12	Karioituneiden (decayd) pysyvien hampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi M	puuttuvat1	12	Puuttuvien (missed) pysyvien hampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi F	paikatut1	12	Paikattujen (filled) pysyvien hampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi d	karioituneet2	12	Karioituneiden (decayd) maitohampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi m	puuttuvat2	12	Puuttuvien (missed) maitohampaiden lukumäärä	
Suun th indeksi f	paikatut2	12	Paikattujen (filled) maitohampaiden lukumäärä	
Suun ien kudoksen tila	ienkudos	002301	Jokainen merkki (voi vaihdella 0-4) kuvaa yhtä positiota	
Paino	paino	3800	Numeerinen arvo grammaina	
Pituus	pituus	1300	Numeerinen arvo millimetreinä	
Tupakointi	tupakointi		AR/Ydin tupakointitatuskoodisto	1.2.246.537.6.251.2010
Jatkohoito				
Jatkohoito	jatkohoito	SPAT1334	SPAT-luokituksen luokat 1334-1347	1.2.246.537.6.128.2009
Peruuntuminen				
Peruuntumisen ajankohta	ajankohta	200710171230	Päivämäärä ja kellonaika yyyMMddhhmm	
Palvelutapahtuman peruuntumisen syy	syy	Y32	PTHAVO- Palvelutapahtuman peruuntumisen syy -luokii	1.2.246.537.6.126.2008

LIITE 2. SPAT, Suomalainen perusterveydenhuollon avohoidon toiminto -luokitus

Liitteessä 2 on kuvattu vuoden 2015 alusta voimassa oleva SPAT-luokitus kokonaisuudessaan. Neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ehkäisevää suun terveydenhuolto koskevan asetuksen mukaiset SPAT-koodit kuvauksineen on esitetty myös oppaan luvussa 5.2.

SPAT-luokitus on kokonaisuudessaan käytettävissä. Keskiössä vuonna 2015 valtakunnallisissa raportoinnissa tulevat olemaan nimenomaan neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ehkäisevää suun terveydenhuolto koskevan asetuksen mukaisen toiminnan seuraaminen ja tähän liittyvien SPAT-koodien kirjaukset.

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1000	SILMÄN ALUE	
SPAT1002	Luomirakkulan poisto tai tyhjennys	Luomirakkulan poisto tai tyhjennys
SPAT1004	Kyynelpisteen tai -tiehyeen aukaisu	Kyynelpisteen tai -tiehyen avaaminen sondeeraamalla
SPAT1005	Vierasesineen poisto sidekalvosta	Vierasesineen poisto sidekalvosta, tarvittaessa luomenkääntö. Sisältää mahdollisen puudutuksen
SPAT1007	Vierasesineen poisto sarveiskalvosta	Vierasesineen poisto sarveiskalvosta, sisältää puudutuksen
SPAT1348	Silmän mikroskooppitutkimus	Silmän mikroskooppitutkimus itsenäisenä toimenpiteenä tai esim. rikanpoiston yhteydessä
SPAT1008	Silmänpohjan valokuvaus tai kuvan tulkinta	Silmänpohjan valokuvaus tai silmänpohjakuvan tulkinta
SPAT1009	Silmänpaineen mittaus	Silmänpaineen mittaus
SPAT1010	Silmänpohjatutkimus (oftalmoskopia)	Oftalmoskooppilla tehty perusteellinen silmänpohjatutkimus, sisältää tarvittavan pupillin laajentamisen
SPAT1013	Karsastuskuntoutus ja -ohjaus	Karsastuskuntoutus ja -ohjaus
SPAT1014	Silmien hoito	Silmien hoito ja silmien hoidon ohjaus, mukaan lukien esim. silmäripsien poisto ja silmänhuuhtelu
SPAT1015	Karsastuksen tutkiminen	Karsastuksen tutkiminen vähintään kahdella eri menetelmällä
SPAT1016	Näön tutkiminen	Näön tutkiminen näkötaululla (visus) ja/tai näkökenttätutkimukset
SPAT1017	Väri näön tutkiminen	Väri näön tutkiminen värinäkötaululla
SPAT1018	KORVA, NENÄ JA KURKUNPÄÄ	
SPAT1019	Tympanostomiaputken asennus	Tympanostomiaputken asennus sedaatiassa tai anestesiassa
SPAT1020	Kitarisaleikkaus	Kitarisaleikkaus
SPAT1349	Nielurisaleikkaus	Nielurisaleikkaus
SPAT1022	Tärykalvopisto	Tärykalvopisto toiseen tai molempiin korviin

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1350	Korvakäytävän tamponaatio	Korvakäytävän lääkitseminen tamponaation avulla.
SPAT1023	Polyypin poisto	Polyypin poisto
SPAT1024	Nenän murtuman korjaaminen suljetusti	Nenän murtuman korjaaminen suljetusti, sisältää tarvittavan johtopuudutuksen
SPAT1025	Nenäverenvuodon hoito hyydyttämällä	Nenäverenvuodon hoito hyydyttämällä (esim. laapistamalla)
SPAT1026	Nenän etutamponaatio	Nenän etutamponaatio
SPAT1027	Nenän takatamponaatio	Nenän takatamponaatio
SPAT1028	Nenän sivuonteloiden UÄ	Vastaanotolla tehty nenän sivuonteloiden ultraäänitutkimus
SPAT1029	Sylkirauhasten UÄ	Vastaanotolla tehty sylkirauhasten ultraäänitutkimus
SPAT1031	Nielupaiseen avaus tai tyhjennys	Nielupaiseen avaus tai tyhjennys puudutukseen
SPAT1032	Vierasesineen poisto nielusta	Vierasesineen poisto nielusta
SPAT1033	Korvakäytävän huuhtelu tai vahan poisto	Korvakäytävän huuhtelu tai vahan poisto ime-mällä tai mekaanisesti
SPAT1034	Vierasesineen poisto korvakäytävästä	Vierasesineen poisto korvakäytävästä
SPAT1035	Vierasesineen poisto nenästä	Vierasesineen poisto nenästä
SPAT1036	Poskiontelopunktio	Nenän sivuonteloiden punktio, lavaatio, imu tai dreneeraus toisen- tai molemminpuoleisena
SPAT1039	Otomikroskopia	Tärykalvon tilan tarkastelu otomikroskopialla
SPAT1040	Nenän ja kurkunpään tähystys	Epäsuora tai suora laryngoskopia
SPAT1351	Laaja korvan tutkimus	Korvan perustutkimus, joka on vaativuudeltaan tai kestoltaan tavanomaista laajempi. Sisältää mm. tutkimusta haittaavan korvavahan poistamisen. Perustelu laajasta tutkimuksesta tulee kirjata potilaskertomukseen.
SPAT1041	Perusteellinen kuulontutkimus	Kuulontutkimus äänirautakokeineen ja audiometrian tulkinta. Ei sisällä audiometriaa.
SPAT1042	Tasapainon ylläpitoon liittyvä ohjaus	Fyysisen tasapainon ylläpitoon ja tasapainoharjoituksiin liittyvä ohjaus
SPAT1043	Audiometria	Audiometria
SPAT1352	Kuulolaitteen tarkastus, huolto ja käytön ohjaus	Erillisen kuulolaitteen toiminnan testaus ja huolto sekä käytön opastus
SPAT1044	Tympanometria	Tympanometriatutkimus
SPAT1045	Tasapainoelimen kallistusprovokaatiotesti	Tasapainoelimen kallistusprovokaatiotestin suorittaminen
SPAT1046	HERMOSTO, UMPIERITYS, UNI-VALVETILA	
SPAT1047	Kilpirauhasen UÄ	Vastaanotolla tehty kilpirauhasen ultraäänitutkimus
SPAT1049	Lannepisto (lumbaalipunktio)	Lumbaalipunktio ontolla neulalla näytteen ottamiseksi
SPAT1050	Perusteellinen neurologinen tutkimus	Perusteellinen neurologinen tutkimus todettujen oireiden perusteella
SPAT1051	Unihäiriöihin liittyvä ohjaus	Unihäiriöihin liittyvä perusteellinen ohjaus ja neuvonta
SPAT1377	Unipolygrafiatutkimus	Uniapnea-/unipolygrafiatutkimus.

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1052	Tajunnantason ja neurologisten oireiden seuranta	Tajunnantason ja neurologisten oireiden systemaattinen ja toistuva seuranta (esim. Glasgow Coma Scale -asteikkoa käyttäen)
SPAT1053	Muistitutkimus	Muistitutkimus standardoitua menetelmää käyttäen (esim. MMSE tai CERAD)
SPAT1054	Perifeerisen hermoston tutkiminen	Perifeerisen hermoston tutkimus sisältäen monofilamentitutkimuksen
SPAT1055	HENGITYSELIMET	
SPAT1056	Pleurapunktio	Keuhkopussin puhkaisu ontolla neulalla nesteen tai ilman tyhjentämiseksi
SPAT1057	Uloshengityksen huippuvirtausmittaus	Uloshengityksen huippuvirtausmittaus (PEF)
SPAT1058	PEF-seurantaopetus	Uloshengityksen huippuvirtausmittauksen ohjaus kotimittauksia varten
SPAT1059	Spirometrinen tutkimus vastaanotolla	Keuhkojen hengitystilavuuden mittaus vastaanotolla (spirometria). Ei sisällä laboratorioolosuhteissa tehtäviä spiometrioita
SPAT1060	Hapen antaminen	Hapen antaminen kun veren happipitoisuus on alentunut
SPAT1061	Hengitysharjoitusten toteuttaminen	Hengitys- ja verenkiertoelimistön suorituskyvyn parantamiseksi ja ylläpitämiseksi suoritettava harjoittelu ja ohjaus
SPAT1062	Keuhkojen tyhjennyshoito	Eritteen poistaminen keuhkoputkista, sisältää tyhjennyshoidon opettamisen
SPAT1063	Liman imeminen hengitysteistä	Liman imeminen hengitysteistä
SPAT1064	Trakeostomia-avanteen hoito	Henkitorviavanteen hoito (ml. avannekanyylin vaihto)
SPAT1066	SYDÄN, VERENKIERTOELIMISTÖ, IMUSUONISTO, LUUYDIN	
SPAT1067	Vatsa-aortan UÄ	Vastaanotolla tehty pallean alapuolisen aortan kaikututkimus
SPAT1068	Yläraajalaskimoiden UÄ	Vastaanotolla tehty yläraajojen laskimoiden kaikututkimus
SPAT1069	Alaraajalaskimoiden UÄ	Vastaanotolla tehty alaraajojen laskimoiden kaikututkimus
SPAT1070	Alaraajalaskimoiden verivirtauksen Doppler-UÄ	Vastaanotolla tehty alaraajojen laskimoiden verivirtauksen Doppler-kaikututkimus
SPAT1071	Imusolmukkeiden UÄ	Vastaanotolla tehty imusolmukkeiden kaikututkimus
SPAT1073	Sähköinen rytminsiirto	Sydämen rytmin muuttaminen normaaliksi sähköiskun avulla
SPAT1074	Venesektio	Veren laskeminen laskimosuonesta (yleensä hemokromatoosin tai polysytemian hoidossa)
SPAT1076	Keskuslaskimokanylointi	Suoniyhteyden avaaminen keskuslaskimoon
SPAT1077	Valtimoverinäytteen otto	Verinäytteen ottaminen valtimosta
SPAT1078	Keskuslaskimo- tai valtimokanyylin poisto	Kanyylin poisto keskuslaskimosta tai valtimosta
SPAT1079	Sydämen ultraäänitutkimus	Vastaanotolla tehty sydämen kaikututkimus
SPAT1080	Luuydinnäytteen otto	Luuydinnäytteen otto sternumista tai kristasta

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1081	Kardiorespiratorinen kokonaisarvio	Tutkimuksella tarkoitetaan esim. vuosittain tapahtuvaa, tavanomaista vastaanottokäyntiä perusteellisempaa sydän- tai keuhkosairauspotilaan tai verenpainepotilaan tutkimusta tai akuutti-tilanteessa tehtyä sydämen ja keuhkojen tilan arviota, jossa otetaan kantaa tarvittaviin laboratoriotutkimuksiin ja radiologisiin tutkimuksiin.
SPAT1082	Lääkkeellinen rytminsiirto	Eteisvärinän tai tiheälyöntisyyden kääntäminen lääkkeillä monitoriseurannassa. Rytmien hidastaminen esim. betasalpaajalla ei sisälly tähän.
SPAT1083	IV-nestehoidon aloitus ja seuranta	Intravenoosin kanyylin laitto, nestehoidon aloitus ja seuranta
SPAT1084	ELVYTYKSEN, ANESTESIAN, VERENKIERRON SEURANTA, YM.	
SPAT1085	Inhalaatioanestesia	Inhalaatioanestesia
SPAT1087	Valtimon liuotushoito	Valtimotukoksen hoito trombolyyttisellä lääkkeellä.
SPAT1088	Verensiirto	Veren tai verivalmisteiden antaminen
SPAT1089	Sedaatio ilman anestesi-aa	Sedatoivan lääkkeen anto parenteraalisesti potilaan rauhoittamiseksi tai toimenpidettä varten
SPAT1090	IV-, IM- tai rektaalinen yleisanestesia	Suonensisäinen, intramuskulaarinen tai rektaalinen yleisanestesia antotavasta riippumatta
SPAT1091	Nenänielu- tai nieluputken asennus	Nenänielu- tai nieluputken asennus
SPAT1092	Intubaatio	Hengityspotken asennus (intubaatio)
SPAT1093	Trakeostomia	Trakeostomia
SPAT1094	Ylipainehengitys	Ylipainehengityksen toteuttaminen ja/tai ohjaus, esim. CPAP
SPAT1095	Verenkierron tai hengityksen elvytys	Elvytyksellä tarkoitetaan puhallus-, painelu- tai puhallus-painelu-elvytystä, tehohengitystä tai sydänhierontaa lääkehoitoinen.
SPAT1096	Sydämen ulkoisen tahdistimen asetus tai käyttö	Sydämen ulkoisen tahdistimen asetus ja käyttö
SPAT1097	EKG:n ottaminen	EKG:n ottaminen vastaanotto- tai ensiaputilanteissa
SPAT1098	Rasitus-EKG	Rasitus-EKG lääkärin valvonnassa ja sen tulkin- ta
SPAT1099	Verenpaineen mittaaminen Doppler-ultraäänilaitteella	Verenpaineen mittaaminen Doppler-ultraäänilaitteen avulla
SPAT1100	Verenpaineen pitkäaikaisseuranta	Verenpaineen pitkäaikaisseurantamittarin asennus, poisto ja tulosten tulkin- ta
SPAT1101	Ortostaattinen koe	Verenpaineen mittaaminen istuen, maaten ja seisten (ortostaattinen koe)
SPAT1103	Vaativa sairaankuljetus	Lääkärin tai muun erityiskoulutetun ammattilaisen läsnäoloa vaativa sairaankuljetus
SPAT1104	Ensiapupotilaan seuranta	Potilaan elintoimintojen ja tajunnan tason tarkkailu sekä perushoito vastaanotolla tai tarkkailuhuoneessa ennen kotiinlähtöä tai siirtoa eteen- päin

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1353	Tehovalvonta	Potilaan keskeisten elintoimintojen seuranta elintoimintojen häiriöiden vaikeutumisen havaitsemiseksi (sisältää happisaturaation, verenpaineen ja EKG:n seurannan). Tähän sisältyvät THL-toimenpideluokituksen toimenpiteet WX872, WX882 ja WX892.
SPAT1105	KIVUN HOITO, PUUDUTUKSET	
SPAT1106	Akupunktio	Akupunktiohoito
SPAT1107	Laaja ihon pintapuudutus ulkoisella menetelmällä	Laaja ihon pintapuudutus ulkoisesti voiteella tai geelillä
SPAT1108	Kylkiluuvälin puudutus	Kylkiluuvälin puudutus
SPAT1109	Kivun hoito kipupumpun avulla	Kipupumpun asentamiseen ja huoltoon sekä lääkkeen annosteluun liittyvät toimet
SPAT1110	Kivun voimakkuuden mittaaminen	Kivun voimakkuuden mittaaminen standardoitua menetelmää käyttäen
SPAT1111	Kivunhoidon suunnittelu	Lääkkeellisen ja/tai lääkkeettömän kivunhoidon ohjaus ja suunnittelu
SPAT1112	Paikallispuudutus	Ei kirjata silloin, kun puudutus liittyy tehtävään tai suunniteltuun toimenpiteeseen
SPAT1113	Johtopuudutus	Kivunhoitoon liittyvä johtopuudutus
SPAT1114	RUUANSULATUSKANAVA, KAULA, VATSA, RAVITSEMUS	
SPAT1116	Kaulan UÄ	Vastaanotolla tehty kaulan alueen kaikututkimus
SPAT1117	Nivusten ja/tai vatsapeitteiden UÄ	Vastaanotolla tehty nivusten ja/tai vatsapeitteiden kaikututkimus
SPAT1118	Peräpukamatoimenpide	Peräpukamien hirtto tai koagulaatio
SPAT1119	Vatsan UÄ	Vastaanotolla tehty sekä ylä- että alavatsan kaikututkimus
SPAT1120	Ylävatsan UÄ	Vastaanotolla tehty ylävatsan kaikututkimus
SPAT1121	Alavatsan UÄ	Vastaanotolla tehty alavatsan kaikututkimus
SPAT1122	Askitespunktio	Askitespunktio tai diagnostinen vatsaontelon pisto
SPAT1123	Nenämahaletkun laitto	Nenämahaletkun laitto
SPAT1124	Mahalaukkuavanneletkun vaihto	Mahalaukkuavanneletkun vaihto
SPAT1125	Avannehoito ja -ohjaus	Avannehoito ja -ohjaus sisältäen ympäröivän ihon hoidon opastuksen
SPAT1354	Mahahuuhtelu	Mahahuuhtelu letkulla tai oksennuttamalla. Sisältää myös mahalaukun täyttämisen lääkehiilellä.
SPAT1126	Vierasesineen poisto peräsuolesta	Vierasesineen poisto peräsuolesta
SPAT1127	Peräruiske	Suolen tyhjentäminen peräruiskeella tai mekaanisesti ulostekovettuman vuoksi tai toimenpidettä varten. Peräruiskeen käytön ohjaus
SPAT1128	Lantionpohjan/sulkijalihasten harjoituksen ohjaus	Lantiopohjan sulkijalihasten harjoituksen ohjaus
SPAT1130	Esofago-, gastro- ja duodenoskopia	Ruokatorven, vatsan ja/tai ohutsuolen tähystys
SPAT1131	Paksusuolen tähystys	Koko paksusuolen tähystys, kolonoskopia
SPAT1132	Sigmoideoskopia	Sigmasuolen (paksusuolen loppuosa) tähystys peräaukon kautta vietävällä taipuisalla tähystimellä
SPAT1134	Peräaukon tähystys	Peräaukon ja peräsuolen alapään tähystys lyhyellä endoskoopilla (proktooskoopilla)

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1355	Tyrän reponointi	Tyrän tai vastaavan reponointi ja sidos.
SPAT1136	Ruoka-ainealtistus	Sisältää ruoka-aineella tehdyn altistuksen iholle, huuleen tai suun kautta sekä sen seurannan vastaanotolla
SPAT1137	Potilaan/asiakkaan hygieniasta huolehtiminen	Potilaan/asiakkaan henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen, esim. eritteiden poisto ja pesu
SPAT1138	Suoliston toimintaan liittyvä ohjaus	Suoliston toimintaan liittyvä ohjaus
SPAT1139	Ravitsemuskartoitus	Potilaan ravinnonsaannin ja ravitsemustilan kartoitus
SPAT1140	IHO JA LIMAKALVOT	
SPAT1141	Iho- tai limakalvomuutoksen poisto	Ihon tai limakalvon paikallisen muutoksen poisto osittain tai kokonaan
SPAT1142	Hampaiden, ikenien, suun ja nielun pientoimenpide	Hampaiden, ikenien, suun ja nielun pientoimenpide muun kuin suun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemänä
SPAT1143	Kynnen poisto osittain tai kokonaan	Kynnen poisto osittain tai kokonaan
SPAT1144	Auenneen tai tulehtuneen leikkaushaavan hoito	Auenneen tai tulehtuneen leikkaushaavan puhdistus ja hoito
SPAT1145	Pinnallisen resistenssin UÄ	Vastaanotolla tehty pinnallisen resistenssin ultraäänitutkimus
SPAT1146	Paiseen puhkaisu tai ihon aukaisu	Paiseen, verenpurkauman tai nestekertymän puhkaisu tai muu ihon aukaisu
SPAT1147	Ihomuutoksen tuhoaminen ulkoisilla menetelmillä	Ihomuutoksen tuhoaminen jäädyttämällä, polttamalla, hiomalla tai penslaamalla
SPAT1148	Kroonisen haavan tai palovamman hoito	Painehaavan, säärihaavan tai palovamman tarkastus, puhdistus, siteiden vaihto ja hoidon ohjaus
SPAT1149	Traumaattisen haavan ompelu tai hoito	Traumaattisen tai leikkaushaavan puhdistus ja/tai sulkeminen ompelemalla, liimaamalla tai sitomalla
SPAT1151	Suurten haavojen hoito	Sellaisten haavojen hoito, joihin liittyy vaikeita tai työläitä, aikaa vieviä revisioita tai sulkua useamassa kerroksessa. Sisältää myös ihosuikaleiden tai -kielekkeiden käytön
SPAT1152	Ihon alle jääneen vierasesineen poisto	Ihon alle jääneen vierasesineen poisto
SPAT1153	Ompeloiden poisto	Iho- tai limakalvohaavan ompeloiden poisto
SPAT1154	Ihonalaisen lääkeainekapselin asettaminen/poisto	Ihonalaisen lääkeainekapselin asettaminen tai poisto
SPAT1156	Ihottuman ja ihon hoitoon liittyvä ohjaus	Ihottumaan tai muuhun ihon hoitoon liittyvä ohjaus
SPAT1157	Suun ja limakalvojen hoitoon liittyvä ohjaus	Suun ja limakalvojen hoitoon liittyvä ohjaus
SPAT1158	Kynnen puhkaisu	Kynnen puhkaisu esim. hemtooman takia
SPAT1159	VIRTSATIET, AINEENVAIHDUNTA	
SPAT1160	Munuaisten UÄ	Vastaanotolla tehty pelkkä munuaisten ultraäänitutkimus

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1161	Virtsarakon UÄ	Vastaanotolla tehty pelkkä virtsarakon ultraäänitutkimus. Sisältää myös jäännösvirtsan määrityksen ultraäänellä
SPAT1163	Virtsaelinten UÄ	Vastaanotolla tehty virtsaelinten ultraäänitutkimus
SPAT1164	Hemodialyysi	Hemodialyysin toteutus ja/tai potilaan avustaminen ja ohjaus dialyysihoidon aikana
SPAT1165	Vatsakalvodialyysi	Vatsakalvodialyysin (peritoneaalidialyysin) toteutus ja/tai potilaan avustaminen ja ohjaus dialyysihoidon aikana
SPAT1167	Virtsarakkokatetrin asettaminen	Katetrin asettamien virtsarakkoon virtsaputken kautta. Sisältää sekä kertakatetroinnin että kestokatetrin asettamisen
SPAT1168	Katetrointiopetus	Kertakatetroinnin tai kestokatetrin hoidon opettaminen potilaalle
SPAT1169	Virtsaputken laajentaminen	Virtsaputken laajentaminen
SPAT1170	Virtsasuihkun virtausmittaus, flowmetria	Virtsasuihkun virtausmittaus, flowmetria
SPAT1171	Virtsarakkopunktio	Sisältää kertapunktion ja/tai katerin asettamisen (cystofix)
SPAT1172	Nesteytykseen liittyvä ohjaus	Potilaalle tai omaiselle annettava nesteytykseen ja nestetasapainoon liittyvä ohjaus, esimerkiksi dehydraation tai nesteen kertymisen ennaltaehkäisemiseksi
SPAT1173	SUKUPUOLIELIMET, RASKAUS, SYNNYTYS	
SPAT1174	Rintarauhasen UÄ	Vastaanotolla tehty rintarauhasen ultraäänitutkimus
SPAT1175	Sikiön ulkokäännös	Sikiön ulkokäännös (erikoislääkärin tekemänä ultraääniohjauksessa)
SPAT1176	Synnytyksen hoito	Sikiön ulosautto alatiesynnytyksessä
SPAT1177	Prostatan UÄ iholta	Vastaanotolla tehty eturauhasen ultraäänitutkimus
SPAT1178	Kivespussin UÄ	Vastaanotolla tehty kivespussin ultraäänitutkimus
SPAT1179	Skleroterapia	Laajentuneen laskimosuonen (peräpukama, suonikohju, kivespussin tai esofaguksen laskimolaajentumat) kovetushoito lääkeainetta ruisuttamalla
SPAT1180	Parafimoosin repositio	Siittimen karkiosan vapauttaminen ahtaan esinahan puristuksesta
SPAT1181	Kohdun ja sivuelinten UÄ	Vastaanotolla tehty intravaginaalinen ultraäänitutkimus
SPAT1182	Kohdun, sivuelinten ja alavatsan UÄ	Vastaanotolla tehty ultraäänitutkimus, joka sisältää sekä intravaginaalisen että vatsanpeitteiden läpi tehdyn kohdun ja sen sivuelinten sekä alavatsan tutkimukset
SPAT1184	Kohdun runko-osan kaavinta	Kohdun runko-osan kaavinta vastaanotolla
SPAT1185	Raskauden keskeytys lääkkeellä	Lääkkeellinen raskauden keskeytys tai spontaanin abortin jatkohoito
SPAT1371	Raskauden keskeytyksen tarpeen arviointi	Sisältää raskauden keskeytykseen liittyvää ohjausta ja neuvontaa, sisältäen tutkimukset.

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1372	Raskauden keskeytyksen jälkitarkastus	Sisältää raskauden keskeytyksen jälkihaastattelun, ja siihen liittyvät tutkimukset ja neuvonnan.
SPAT1186	Kohdun kaulan laserhoito tai poltto	Kohdun kaulan laserhoito tai poltto kolposkopiassa
SPAT1187	Varhaisraskauden yleinen UÄ	Varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus raskausviikolla 10+0—13+6
SPAT1373	Varhaisraskauden yhdistelmäseulonta	Kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (seerumiseulonta raskausviikolla 9+0—11+6 ja niskaturvotuksen mittausta yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 11+0—13+6).
SPAT1374	Toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonta	Kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonnan avulla raskausviikolla 15+0—16+6.
SPAT1375	Rakenneultraääniseulonta, viikot 18—21+6	Ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi raskausviikolla 18+0—21+6.
SPAT1376	Rakenneultraääniseulonta, viikot 24 +	Ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi raskausviikon 24+0 jälkeen.
SPAT1189	Muu raskaudenaikainen UÄ	Muu raskaudenaikainen ultraäänitutkimus, joka ei liity sikiön poikkeavuuksien seulontaan
SPAT1190	Kohdunsisäisen ehkäisimen asettaminen tai poisto	Kohdunsisäisen ehkäisimen asettaminen tai poisto
SPAT1191	Vierasesineen poisto emättimestä	Vierasesineen poisto emättimestä
SPAT1192	Gynekologinen tutkimus	Gynekologinen tutkimus sisältäen tähystyksen, sisätutkimuksen ja vatsanpeitteiden palpatation
SPAT1193	Gynekologinen irtosolunäytteen otto	Gynekologinen irtosolunäytteen otto, pl. seulontatutkimukset
SPAT1356	Kohdun runko-osan lihas-/limakalvonäytteen otto	Kohdun runko-osan lihas- tai limakalvonäytteen otto, tarvittaessa laajentaen kohdunkaulakanavaa.
SPAT1194	Hormonikorvaushoidon aloittaminen	Hormonikorvaushoidon aloittaminen joko naiselle tai miehelle, sisältää klinisen tutkimuksen, mahdollisen hoidon etujen ja haittojen selittämisen sekä hoidon toteutuksen ja jatkoseurannan suunnittelun
SPAT1195	Perhevalmennus	Perhe- ja synnytysvalmennus perhe- tai ryhmätilaisuutena
SPAT1199	Perinnöllisyysneuvonta	Perinnöllisyysneuvonta vastaanottokäynnillä, tarvittaessa ohjaus erityisasiantuntijalle
SPAT1200	Imetyksen ja rintojen hoidon ohjaus	Imetyksen opetus ja rintojen hoidon ohjaus
SPAT1201	TUKI- JA LIIKUNTAELIMET	
SPAT1202	Nivelinjektio	Lääkkeen tai diagnostisen aineen ruiskuttaminen nivelen nivelkapselin sisään. Mikäli toimenpide tehdään useampiin niveliin samalla vastaanotolla, toimenpide merkitään vain kerran.
SPAT1203	Injektiohoito muualle kuin lihaksiin tai ihon alle	Lääkkeen tai diagnostisen aineen ruiskuttaminen pehmytosakudokseen (muualle kuin ihoon, ihon alle tai lihakseen) sisään

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1204	Nivelpunktio	Onton neulan pistäminen niveleen, esimerkiksi näytteenoton tai nesteiden poiston vuoksi. Ei sisällä pelkkää lääkkeenantoa varten tehtyä injektiota
SPAT1205	Nivelen sijoiltaanmenon paikalleenasetus	Sisältää tarvittavan sidoksen asettamisen ja sedaation tai puudutuksen
SPAT1206	Murtuman paikalleenasetus ja sidos	Sisältää tarvittavan kipsin tai muun sidoksen asettamisen ja puudutuksen
SPAT1207	Sormen tai varpaan tyn- gän typistys	Sormen tai varpaan tyn- gän typistys
SPAT1208	Lihaksen tai janteen UÄ	Vastaanotolla tehty lihaksen tai janteen ultraää- nitutkimus
SPAT1209	Nivelen UÄ	Vastaanotolla tehty nivelen ultraäänitutkimus
SPAT1210	Kipsin tai yksilöllisen tuen asetus	Kiinteän lastan tai sidoksen asennus ilman mur- tuman tai nivelen sijoiltaanmenon paikal- leenasetusta
SPAT1211	Pehmeän sidoksen ase- tus	Pehmeän sidoksen asetus
SPAT1212	Tuki- ja liikuntaelimestön laaja tutkimus	Perusteellinen, aikaa vievä tai muutoin erityisen vaativa useiden nivelten, pehmytkudoksen tai tukirangan tutkimus
SPAT1213	Ryhtivirheen tutkimus	Mittaukset ryhtivirheen toteamiseksi ja seuran- naksi. Sisältää seulontamittaukset
SPAT1214	KUNTOUTUS, TOIMINNAN TUKEMINEN, APUVÄLINEPALVELUT	
SPAT1215	Lääkinnällisen kuntoutus- tarpeen arviointi	Esim. kuntoutustoimenpiteiden suunnitelma, joka ei täytä asetuksessa (1015/1991) annettuja kuntoutussuunnitelman laatimisen määrittelyä. Sisältää myös mielenterveys- ja päihdekuntou- tuksen tarpeen arvioinnit
SPAT1216	Toimintakyvyn arviointi	Toimintakyvyn arviointi yhdellä tai useammalla standardoidulla mittarilla (esim. Rava, Rai, Fim, ADL.), voi sisältää myös sosiaalisen toimintaky- vyn arvioinnin
SPAT1217	Palvelutarpeen arviointi (iäkkäät/hoitotuki)	Hoitotukea saavalle tai yli 75-vuotiaalle tehtävä sosiaalipalvelutarpeen arviointi
SPAT1218	Kasvatuksellisen kuntou- tuksen tarpeen arviointi	Neuvolassa tai kouluterveydenhuollossa tapah- tuva varhaisen kasvatuksellisen tuen tarpeen arvioiminen esim. lastensuojelulain perusteella
SPAT1219	Ammatillisen kuntoutuk- sen tarpeen arviointi	Vajaakuntoisen tai vammautuneen ammatillisen kuntoutuksen tarpeen arviointi
SPAT1220	Kuntoutustarpeen arvio ja/tai kuntoutussuunnitel- ma	Asetus 1015/1991: Kuntoutussuunnitelmassa määritellään yhdessä kuntoutujan kanssa tar- peelliset kuntoutustoimenpiteet ottaen huomioon sosiaalihuollon, työvoima- ja opetusviranomais- ten sekä Kansaneläkelaitoksen ja muiden kun- toutusta järjestävien tahojen palvelut ja yhteen- sovitetaan terveydenhuollon lääkinälliset kun- toutuspalvelut näiden tahojen järjestämän kun- toutuksen kanssa. Sisältää moniammatillisen, sekä fyysisen, psyykkisen että sosiaalisen kun- toutustarpeen arvioinnin

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1221	Kuntoutuspalveluita ja toimeentuloa koskeva ohjaus	Terveys- ja sosiaalitoimen alaan kuuluva kuntoutuspalveluita ja toimeentulon turvaamista koskeva neuvonta ja ohjaus, toteuttajasta riippumatta
SPAT1222	Itsenäistä selviytymistä edistävä neuvonta/ohjaus	Vajaakykyisen henkilön itsenäistä selviämistä edistävä neuvonta tai ohjaus. Sisältää mm. mielenterveyspotilaille tai vanhuksille annettavaa päivittäistoiminnan ohjausta
SPAT1223	Fysioterapeuttinen kuntoutus	Fysioterapian alaan kuuluvien sairauksien hoidon toimenpiteiden suorittaminen
SPAT1224	Puheterapeuttinen kuntoutus	Puheterapian alaan kuuluvien sairauksien hoidon toimenpiteiden suorittaminen
SPAT1225	Jalkaterapeuttinen kuntoutus	Jalkaterapian alaan kuuluvien sairauksien hoidon toimenpiteiden suorittaminen
SPAT1226	Toimintaterapeuttinen kuntoutus	Toimintaterapian alaan kuuluvien sairauksien hoidon toimenpiteiden suorittaminen
SPAT1227	Päihdekuntoutus	Päihderiippuvuuden hoitoon annettava toiminnallinen yksilö- tai ryhmässä tapahtuva avokuntoutus
SPAT1228	Kasvatuksellisen kuntoutuksen terapiamuodot	Kasvatuksellisen kuntoutuksen erilaiset terapiat. Mm. perhetyötä tai perheneuvolassa annettavaa terapiaa, toteuttajasta riippumatta
SPAT1229	Apuvälinetarpeen arviointi	Apuvälineen käyttötarpeen arviointi lausuntoineen ja lähetteineen
SPAT1230	Apuvälinesovitus, -lainaus ja käytön seuranta	Apuvälinesovitus, -lainaus ja käytön seuranta, ml. huolto, korjaus ja palautus, kun tapahtumaan liittyy asiakkaan/potilaan ohjausta tai neuvontaa ja tekijänä on terveydenhuollon ammattihenkilö
SPAT1231	Arvio elinympäristössä tarvittavista muutostöistä	Kartoitus potilaan elinympäristössä (kotona, koulussa, tms.) tarvittavista muutostöistä lausuntoineen
SPAT1232	Kommunikaatio tulkin tai avustajan avulla	Vastaanotolla tai puhelimitse mukana tulkki tai potilaan/asiakkaan vammaisuutensa vuoksi tarvitsema avustaja
SPAT1234	Sosiaalisen toimintakyvyn tukeminen	Hoito- ja kuntoutuksen toimintoja, joissa eri tavoin edistetään kykyä sosiaaliseen kanssakäymiseen: ryhmähoidot, palveluohjaus
SPAT1236	Ensietiedon antaminen	Muuttuneen elämäntilanteen kohtaaminen asiakkaan kanssa, esim. parantumattomasta tai vaikeasta pitkäaikaissairaudesta kertominen, läheisen kuolemasta tai katastrofista kertominen
SPAT1237	Psykoterapia	Suunniteltu psykoterapiahoito koulutetun terapeutin antamana
SPAT1238	Lyhytterapia	Erilaiset suunnitellut lyhytterapiakontaktit
SPAT1239	Perheterapia	Perheelle ja lähiyhteisölle annettu suunnitelmallinen ryhmäterapiakontakti
SPAT1240	Terapeuttinen keskustelu	Tavanomaista laajempi keskustelu potilaan tai hänen läheistensä psykososiaalisista, mielenterveys- tai päihdeongelmista tai muutoin potilaan psyykeä tukeva tavoitteellinen vuorovaikutus (voi tapahtua myös ryhmässä)
SPAT1241	Psykososiaalisen tilanteen laaja kartoitus	Tarkoittaa arviointia palveluasumistarpeesta tai pitkäaikaishoidon tarpeesta tai lapsen huostaanotosta

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1358	Psykiatrinen tarkkailulähete eli M1-lähete	Psykiatrisen tarkkailulähetteen eli M1-lähetteen laatiminen
SPAT1242	Traumaterapia	Traumaattisen kokemuksen jälkeen järjestettävä purkuterapia (debriefing), lyhyt kriisiterapia, EMDR-terapia
SPAT1243	Psykiatrinen/psykologinen tutkimus	Potilaan kertaluontoinen psykologinen tai psykiatrinen tutkimus tiettyä tarkoitusta varten esim. pyydettyä arviota, hoidon suunnittelua tai konsultointia varten
SPAT1244	Toiminnallinen terapia	Sisältää kaiken mielensterveyspotilaiden, vanhus-ten, lasten, kehitysvammaisten ja neurologisten potilaiden toiminnallisen terapiakontaktin, esim. musiikki- ja taideterapiat tai ryhmässä tapahtuva aktivointi
SPAT1245	Potilaan läheisten tukeminen ja informointi	Potilaan läheisten tukeminen ja informointi sairau- den hoitoon tai sen ehkäisyyn liittyen
SPAT1246	Depression tai muun psyykkisen ongelman seulonta	Psyykkisen ongelman seulominen standardoidul- la menetelmällä: DEPS, BDI, MDQ, EDPS,HADS
SPAT1247	Avokatkaisuhoito ja seu- ranta	Suunnitelmallisesti tapahtuva avokatkaisuhoito- toistuva kontakti päihderippuvuuden katkaisemi- seksi tai hallitsemiseksi. Voi sisältää useita erilaisia toimintoja (mm. neuvontaa, valvontaa, lääkkeiden antoa, näytteiden ottoa, ajokyvyn seuranta)
SPAT1248	MUU TUTKIMINEN, TOIMENPITEET, HOITO, YM.	
SPAT1359	Oirepäiväkirjan käyttö	Sisältää oirepäiväkirjan käytön opastuksen tai päiväkirjan tietojen tulkin
SPAT1249	Hoitoon liittyvä neuvonta vastaanoton ulkopuolella	Laboratoriotulosten tai omahoito-ohjeiden käsit- telyä asiakkaan kanssa puhelimitse tai sähköi- sesti niin että se korvaa vastaanottokäynnin. Ei merkitä, mikäli potilas tulee välittömästi yhtey- denoton jälkeen vastaanotolle. Merkitään myös mikäli ohjeet annetaan toisen henkilön(esim. omaisen tai tulkin) välityksellä.
SPAT1250	Kroonisen sairauden perusteellinen seuranta	Kroonisen sairauden suunnitelmallinen seuran- takäynti kuten diabeetikon ohjelmoitu määrääi- kaiskontrolli. Sisältää useita toimintoja kuten sairauden tilan seurantaa, kotihoito-ohjausta, lääkityksen arviointia, elämäntapaohjeistusta
SPAT1360	Laaja yleistutkimus	Sisältää perusteellisen potilaan yleistilan ja statuksen selvittelyn
SPAT1252	Kokonaislääkehoitosuun- nitelma tai sen tarkastus	Kokonaislääkehoitosuunnitelman laatiminen tai tarkastus toteuttajasta riippumatta ja siihen liittyvä hoitajan valmisteleva selvittelytyö
SPAT1253	Lääkityksen aloitus, muu- tos, lopetus tai uusinta	Lääkityksen aloitus, muutos, lopetus tai uusinta
SPAT1254	Lääkkeenanto	Suun tai muun ruumiin aukon kautta tai silmän pinnalle tai inhalaationa terveydenhuollon yksi- kössä annettava lääkitys
SPAT1255	Suonensisäinen lääk- keenanto	Suonensisäinen lääkkeenanto

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1256	Lihas- ja ihonalaisinjektio	Hoitavan aineen ruiskuttaminen lihakseen, janteeseen tai ihon alle
SPAT1257	Lääkeinhalaatiotekniikan opetus	Lääkeinhalaatiotekniikan opetus
SPAT1259	Lausunto natiivikuvista	Erillinen radiologin lausunto natiivikuvista
SPAT1260	Terveystenhuollon ammattihenkilön konsultaatio	Mielipiteen, neuvon tms. pyytäminen potilaan asiassa toiselta terveydenhuollon ammattihenkilöltä
SPAT1261	Reaaliaikainen kuvansiirtokonsultaatio	Vastaanoton aikana puhelimitse tai videoyhteydellä tapahtuva erikoislääkärin konsultaatio, jossa kuva on molempien osapuolten käytettävissä
SPAT1262	Hoitotarvikkeiden luovutus	Vastaanotolla tapahtuva hoitovälineiden antaminen ja käytön ohjaus
SPAT1263	Näytteen otto	Näytteen ottoon valmistelu, ohjeistus ja näytteenoton jälkeinen valvonta. Sis. verinäyte, ulostusnäyte, virtsanäyte, limanäyte, märkänäyte, kudoksenäyte, nielunäyte, ihonäyte
SPAT1072	Ohutneulanäytteen otto	Ohutneulalla tai muulla pienellä instrumentilla otettu kudoksen- tai solunäyte
SPAT1361	Kudoksenäytteen otto	Koepalan ottaminen elävästä kudoksesta (sisältää sekä veitsellä otetut että paksuneulanäytteet)
SPAT1265	Alkometritesti	Alkometritestin teettäminen potilaalla
SPAT1266	Toimenpiteeseen valmistava erillinen ohjaus	Tutkimukseen tai toimenpiteeseen valmistaminen muulloin kuin välittömästi ennen sen suorittamista
SPAT1267	Siedätyshoito	Siedätyshoidon suunnittelu ja toteutus
SPAT1268	Allergiatestaus	Allergiatestitulosten tulkinta jatkosuosituksineen
SPAT1269	Muu punktio ja/tai nesteentoisto	Punktio ja siihen liittyvä nesteenpoisto sijaintipaikasta riippumatta, pl nivelpunktio, poskiontelopunktio ja pleurapunktio
SPAT1270	Huume-/humalatilatutkimus	Potilaan kliininen tutkiminen huume-/humalatilepaillyssä
SPAT1271	Huumeiden IV-käyttäjien neuvonta/välineiden vaihto	Tarttuvien maksatautiin ja HIV-infektion testaus, maksuton A- ja B-hepatiittirokotus, kondomien ilmaisjakelu sekä puhtaiden neulojen ja ruiskujen vaihtaminen käytettyjen tilalle (Tartuntatautiasetus 1383/2003)
SPAT1272	Huumeseulonta	Huumepikatestin tai työterveyshuollon huume-testin teettäminen potilaalla
SPAT1273	Päihteiden/tupakan käytön strukturoitu kartoitus	Esim. Audit-kysely, Fagerströmin testi
SPAT1274	Riippuvuusoireisen mini-interventio	Mini-interventio annetun Käypä hoito -suosituksen sisältöisenä, päihde-, tupakka- tai muulla riippuvuusoireisella
SPAT1275	Opioidiriippuvaisen vieroitus- ja korvaushoito	Opioidiriippuvaisen vieroitus- ja korvaushoidosta annetuksen asetuksen (33/2008) mukaisen hoidon antaminen.
SPAT1276	Hoitolinjaus potilaan tai hänen omaistensa kanssa	Keskustelu potilaan ja/tai hänen läheistensä kanssa hoidon toteuttamisesta. Sisältää myös hoitotahdon ilmaukset, hoidon rajaukset sekä esim. elintestamentin

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1277	Oikeusturvaa ja potilaan oikeuksia koskeva ohjaus	Oikeusturvaa ja potilaan oikeuksia koskeva ohjaus
SPAT1279	Välittömän sairaalahoidon valmistelu	Toimet, jotka tehdään potilaan siirtyessä välittömästi joko terveyskeskussairaalaan, vanhainkotiin tai muuhun sairaalaan potilastietojen kirjauttamiseen
SPAT1280	Virka-avun antaminen	Virka-avun antaminen muiden viranomaisten pyynnöstä. Virka-avun sisältö kirjautuu muiden toimintojen kautta.
SPAT1281	Muu hallinnollinen toiminto	Potilaan/asiakkaan hoitamiseksi tehtyjä hallinnollisia toimenpiteitä
SPAT1282	Ajokyvyn arviointi ja lausunto	Tavanomainen ajokyvyn arviointi lausuntoineen (esim. ajokorttitodistusta varten). Tehtyjä tutkimustoimenpiteitä ei kirjata erikseen
SPAT1283	Suppea todistus terveydentilasta	Lääkärin tai hoitajan antama todistus sairauden vuoksi (A- tai SE-todistus), esim. matkakorvauksen hankkimiseksi tai ruokavaliota koskien, sekä työmäärältään suppea B-, C- tai muu todistus
SPAT1284	Laaja todistus terveydentilasta	Laaja lääkärintlausunto mm. työkyvyn arvioimiseksi, hoito- tai vammaistuen hakemiseksi. Perustuu potilaan ja hänen asiakirjojensa perusteelliseen tarkasteluun, joka työmäärältään vastaa normaalia ajanvarauskäyntiä. B-, C- ja E-todistus sekä vapaamuotoiset todistukset
SPAT1285	Konsultaatiovastauksen antaminen	Konsultoitava ammattihenkilö arvioi potilaan tilan ja kirjaa toimenpiteen tilanteissa, joissa toinen terveydenhuollon ammattihenkilö kysyy neuvoa.
SPAT1286	Leikkauskelpoisuuden arviointi lausuntoineen	Esim. terveyskeskuslääkäriltä etukäteen pyydetty kirjallinen leikkauskelpoisuuden arviointi
SPAT1287	Elävän henkilön oikeuslääketieteellinen tutkimus	Elävän henkilön kliininen tutkimus viranomaisen pyynnöstä tai määräyksestä (esim. pahoinpitelyn tai raiskauksen uhrin tutkiminen tai isyyden selvittäminen)
SPAT1288	Kuolinsyyn selvittäminen	Lainsäädännön mukainen kuolinsyyn selvittely ja kuolintodistuksen laatiminen
SPAT1289	Vainajan ulkoinen tarkastus jatkotoimintaan	Sisältää kuoleman toteamisen ja kuoleman syyn selvittelyä valmistelevat toimet: obduktiotarpeen arviointi, lupien kysyminen, lähetteen tekeminen
SPAT1290	Vainajan laitto	Vainajan pukeminen ja siirto kylmiöön
SPAT1291	Muu NCSP-luokituksen mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon NCSP toiminto
SPAT1292	Muu SHTOL:n mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon SHTOL - toiminto
SPAT1293	Muu kuntoutusohjausnimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon kuntoutusohjausnimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1294	Muu terveys sosiaalityön toiminto	SPAT-luokittelematon terveys sosiaalityön toiminto
SPAT1295	Muu fysioterapianimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon fysioterapianimikkeistön mukainen toiminto

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1296	Muu toimintaterapianimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon toimintaterapianimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1297	Muu puheterapianimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon puheterapianimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1298	Muu ravitsemusterapian toiminto	SPAT-luokittelematon ravitsemusterapianimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1299	Muu jalkaterapianimikkeistön mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon jalkaterapianimikkeistön mukainen toiminto
SPAT1300	Muu FINLOINC -luokituksen mukainen toiminto	SPAT-luokittelematon FINLOINC-koodiston mukainen toiminto
SPAT1301	Ei merkittäviä toimenpiteitä	Palvelutapahtumaan ei sisälly merkittäviä toimenpiteitä
SPAT1302	EHKÄISEVÄ TOIMINTA JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	
SPAT1197	Lasta odottavan perheen laaja terveystarkastus	Lasta odottavan perheen laaja terveystarkastus. Tähän terveystarkastukseen kuuluu äidin ja sikiön terveydentilan tutkiminen sekä koko perheen hyvinvoinnin selvitys haastattelulla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1379	Raskaana olevan terveystarkastus	Raskauden aikaiset terveystarkastukset tarkastusohjelman mukaisesti sekä toimenpiteet, tutkimukset ja ohjaus äitiysneuvolakäynnin ja seurantakäynnin aikana. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 15 §, VNA 338/2011, 9 §.
SPAT1380	Synnytyksen jälkitarkastus	Synnytyksen jälkeen tehtävä jälkitarkastus.
SPAT1381	Laaja terveystarkastus 4 kk:n iässä	Neljän kuukauden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1382	Laaja terveystarkastus 18 kk:n iässä	Kahdeksantoista kuukauden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1383	Laaja terveystarkastus 4 vuoden iässä	Neljän vuoden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1384	Laaja terveystarkastus ensimmäisellä luokalla	Ensimmäisen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1385	Laaja terveystarkastus viidennellä luokalla	Viidennen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1386	Laaja terveystarkastus kahdeksannella luokalla	Kahdeksannen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi sekä arvio oppilaan erityisistä tarpeista ammattivalinnan ja jatko-opiskelun kannalta sekä suunnitelma tarvittavista tukitoimista. Ks. asetus 338/2011.
SPAT1315	Lasten ja nuorten määräaikainen terveystarkastus	Määräaikainen terveystarkastus ja tarvittaessa siitä laadittu suppea todistus neuvolassa, koulutai opiskeluterveydenhuollossa tai ehkäisevässä suun terveydenhuollossa, pl. laaja terveystarkastus ja asevelvollisen terveystarkastus.
SPAT1317	Yksilöllisen tarpeen mukainen terveystarkastus	Aiemmassa terveystarkastuksessa havaitun ongelman yksilöllisen tarpeen mukainen seuranta.
SPAT1388	Yksilöllisen tarpeen mukainen laaja terveystarkastus	Lapsen tai oppilaan laaja terveystarkastus, joka järjestetään yksilöllisen tarpeen perusteella määräaikaisten laajojen terveystarkastusten lisäksi. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen tai oppilaan vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen tai oppilaan terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1389	Erityisen tuen tarpeen mukainen käynti	Erityisen tuen tarpeen selvittämiseksi tai tuen järjestämiseksi tehdyt toimenpiteet käynnin aikana. Esimerkiksi tuen tarpeen selvittäminen tai tuen järjestäminen pitkäaikaisen sairauden tai toimintakyvyn aleneman vuoksi, voinnin selvittely ja tukeminen mielialaan, psykosomaattiseen oireiluun, perhe-, koulu- tai kaveritilanteeseen liittyvissä tilanteissa. Erityisen tuen tarve on selvitettävä, jos alle kouluikäisessä lapsessa, oppilaassa, opiskelijassa, perheessä tai ympäristössä on tekijöitä, joka voivat vaarantaa tervettä kasvua ja kehitystä. Ks. asetus 338/2011, 13 §.
SPAT1362	Terveystarkastajan arvio suun terveydentilasta	Lapselle 1-6 vuoden ikäisenä tehtyyn terveystarkastukseen sisältyvä terveydenhoitajan arvio suun terveydentilasta. (Asetus 338/2011 9§ kohta 3).
SPAT1320	Lastensuojelulain mukainen terveyden tutkiminen	Lääkärin tutkimus, jossa lapsen tämänhetkinen psykofyysinen vointi sekä kasvu- ja kehityshistoria tarkastetaan, ja lapsi ohjataan tarpeenmukaisiin jatkotutkimuksiin, hoitoihin ja kuntoutukseen sekä pitkäaikaisseurantaan.
SPAT1363	1. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste	Ensimmäisenä opiskeluvuonna tehty terveystarkastus lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle.
SPAT1364	2. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste	Toisena opiskeluvuonna tehty terveystarkastus lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle.
SPAT1365	1. vuoden terv.tarkastus, erit.tarve, toinen aste	Ensimmäisenä opiskeluvuonna tehty terveystarkastus erityisopetuksessa olevalle tai opiskelijalle, jonka terveydentilan ja opiskelukyvyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle.
SPAT1366	Terveyskyselyyn perustuva terveystarkastus	Terveystarkastus, joka on tehty terveyskyselyn perusteella yliopistossa, ammattikorkeakoulussa tai muussa asetuksen (338/2011) 9§ 6) kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle.
SPAT1367	2.asteen opiskelijan tarkastus, yksilöllinen tarve	Terveystarkastus, joka on tehty yksilöllisen tarpeen vuoksi lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle.
SPAT1387	1. opiskeluvuoden terveystarkastus, korkea aste	Ensimmäisenä opiskeluvuonna ammattikorkeakoulussa ja yliopistossa tai vastaavaan tutkimukseen johtavassa koulutuksessa olevalle opiskelijalle tehtävä terveys- ja hyvinvointitilanteen arviointi terveystarkastuksen perusteella ilman vastaanottoa. Ks. asetus 338/2011.

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1390	Opiskeluun soveltumattomuuden arviointi	Toimenpiteet opiskeluun soveltumattomuuden arvioimiseksi (ns. sora-lainsäädännön (opiskeluun soveltumattomuuteen liittyviä ratkaisuja) toimenpiteet terveydenhuollossa. SORA-säännökset ovat lainsäädäntökokonaisuus, johon kuuluvat seuraavat lait (HE 164/2010 vp): laki ammatillisesta koulutuksesta (630/1998), laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (631/1998), ammattikorkeakoululaki (351/2003) ja yliopistolaki (558/2009)).
SPAT1396	Monialaisen asiantuntijaryhmän tapaaminen	Opiskelijan tuen tarpeen selvittäminen ja tarvittavien opiskeluhoitopalvelujen järjestäminen tapauskohtaisesti kootussa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Ks. oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 14).
SPAT1369	Oppilaitoksen opiskeluhoitoryhmän tapaaminen	Oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaavan monialaisen oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän toiminta, joka vastaa yhteisöllisen opiskeluhoollon toteutumisesta. Ks. oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 14).
SPAT1332	Opintoympäristön terveydellisten olojen tarkastus	Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyiden ja turvallisuuden tarkastus yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.
SPAT1391	Perhetilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	Perheen ajankohtaiseen tilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus. Ajankohtainen tilanne voi liittyä esim. perheenjäsenen sairastumiseen tai kuolemaan, perherakenteen muutokseen tai muuhun perheeseen liittyvään tilanteeseen tai kriisiin. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
SPAT1392	Parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	Parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus, joka voi liittyä esim. erimielisyyksien ratkaisuun, rooleihin ja parisuhteen hoitamiseen. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
SPAT1393	Vanhemman ja lapsen vuorovaikutusta tukeva ohjaus	Vanhemmuuteen tai vanhemman ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen (esim. kasvatuskäytäntöihin) liittyvä neuvonta ja ohjaus. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
SPAT1394	Elinolosuhteisiin liittyvä neuvonta ja ohjaus	Elinolosuhteisiin (esim. toimeentuloon ja arjen hallintaan) liittyvä neuvonta ja ohjaus.
SPAT1303	Kasvuun ja kehitykseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	Fyysiseen kasvuun ja neurologiseen ja psyykkiseen kehitykseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1304	Ikääntymiseen liittyvä neuvonta ja ohjeistus	Ikääntymiseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1305	Liikuntaan liittyvä neuvonta ja ohjaus	Liikuntaan liittyvä neuvonta ja ohjaus

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1306	Ravitsemuksen ja painonhallinnan ohjaus	Ravitsemukseen, painonkehitykseen ja aineenvaihduntaan liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1307	Psykososiaalinen neuvonta ja ohjaus	Ihmissuhteisiin ja mielenterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1308	Seksuaaliterveysneuvonta	Sisältää mm. yksilöllisen ehkäisymenetelmän suunnittelun ja valinnan, seksitautien ehkäisyn, seksuaalineuvonnan jne.
SPAT1309	Päihteisiin/riskikäyttäytymiseen liittyvä ohjaus	Päihteisiin, tupakkaan ja muuhun riskikäyttäytymiseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1310	Tunnettuun terveysongelmaan liittyvä neuvonta	Potilaan jo tunnetun terveysongelman lievittämiseen tai vaikeutumisen tai uusiutumisen ehkäisemiseen tähtäävä neuvonta
SPAT1311	Työterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus	Työterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus, joka sisältää työssäjaksamisen, työergonomian, työympäristön yms.
SPAT1312	Yleinen terveysneuvonta	Yleinen terveysneuvonta, yksilön terveydentilasta riippumaton
SPAT1313	Tapaturmien ehkäisyyn liittyvä ohjaus ja neuvonta	Henkilökohtaisten suojainten käytön opastus ja muu tapaturmien ehkäisyyn liittyvä ohjaus ja neuvonta.
SPAT1321	Asevelvollisen terveystarkastus	Puolustusvoimien ohjeen ja lomakkeen mukainen terveystarkastus
SPAT1395	Opiskelu- ja työelämän ulkopuolella olevan terveystarkastus	Opiskelu- ja työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille sekä ikäihmisille tehtävä terveystarkastus. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010, 13 §:n.
SPAT1322	Työhönsijoitustarkastus	Työhön tullessa tehtävä ensimmäinen terveystarkastus tai uudelleensijoitustarkastus
SPAT1323	Terveystarkastus terveysuhkaa aiheuttavassa työssä	Terveystarkastus erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä (melut, kemikaalit ym)
SPAT1324	Seulontatoimenpide	Sovitun seulontaohjelman osana tehty tutkimus (esim. PAPA, PSA, mammografia)
SPAT1368	Työterveyshuollon määraikaistarkastus	Terveystarkastus, jossa selvitetään, arvioidaan ja seurataan työperäisiä terveyshaittoja, työnteikijän terveydentilaa sekä työ- ja toimintakykyä. Sisältää myös työhöntulotarkastuksen.
SPAT1370	Muu terveystarkastus	Perustarkastus asiakkaan terveydentilan selvittämiseksi, esim. T-todistus
SPAT1327	Työyhteisötyö	Työyhteisötyö
SPAT1328	Työpaikan perusselvitys	Työhön ja työpaikan olosuhteisiin liittyvä selvitys
SPAT1329	Työpaikan työympäristöaltisteiden selvitys	Työympäristöaltisteisiin liittyvä selvitys
SPAT1330	Työpaikan työyhteisöselvitys	Työyhteisöön liittyvä selvitys (esim. työilmapiiri)
SPAT1333	HOIDON SUUNNITTELU, JATKOHOIDON JÄRJESTÄMINEN	
SPAT1334	Ei jatkotoimenpidettä	Ei tehty jatkohoitosuunnitelmaa tämän kontaktin perusteella. Asiakas ottaa tarvittaessa yhteyttä.
SPAT1335	Jatkohoidon suunnitelma, jatkohoidon järjestäminen	Muu jatkohoidon suunnitelman laatiminen ja jatkohoidon järjestäminen
SPAT1336	Tutkimuspyyntö	Tutkimuspyyntö
SPAT1337	Puhelinajan varaaminen	Varataan puhelinaika

Tunniste	Lyhenne	Määritelmä
SPAT1338	Sopimus kirjeestä/sähköisestä yhteydenotosta	Sopimus kirjeestä/sähköisestä yhteydenotosta
SPAT1339	Uusi vastaanottoaika	Sisältää sopimuksen hoito- tai tarkastusohjelmaan kuuluvasta uudesta käynnistä.
SPAT1397	Ohjaus kouluterveydenhuollon erikoistutkimuksiin	Ohjaus silmä- tai korvalääkärille, lasten- tai nuorisopsykiatrille tai psykologin tutkimuksiin.
SPAT1398	Ohjaus opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologi-palveluihin	Ohjaus opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologi-palveluihin, sisältää myös opintopsykologin palvelut.
SPAT1340	Ohjaus muulle ammattiryhmälle kuin lääkärille	Ei sisällä lääkärille tai hammaslääkärille ohjaamista
SPAT1341	Ohjaus lääkärille tai hammaslääkärille	Ohjaus lääkärille tai hammaslääkärille
SPAT1342	Lähte erikoissairaanhoidon	Sisältää myös konsultaatiopyynnön
SPAT1343	Ohjaus yksityiseen tutkimukseen tai hoitoon	Ohjaus yksityiseen tutkimukseen tai hoitoon. Sisältää myös ostopalveluna toteutetun toiminnan
SPAT1344	Ohjaus päihdepalveluihin	Ohjaus päihdepalveluihin
SPAT1345	Ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen	Ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen
SPAT1346	Ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen	Ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen
SPAT1347	Lähte perusterveydenhuollon vuodeosastolle	Lähte perusterveydenhuollon vuodeosastolle